

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

katedra geografie

Martina VODOLÁNOVÁ

**SOUČASNÁ KRAJINNÁ STRUKTURA
DOBÝVACÍHO PROSTORU TROJANOVICE**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Irena SMOLOVÁ, Ph.D.

Olomouc 2009

Prohlašuji, že zadanou bakalářskou práci jsem vypracovala sama pod vedením doc. RNDr. Ireny Smolové, Ph.D. a také, že jsem veškerou použitou literaturu a zdroje uvedla v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne 4. května 2009

.....

podpis

Děkuji své vedoucí práce, paní doc. RNDr. Ireně Smolové, Ph.D. za odborné vedení, připomínky, cenné rady a ochotu pomoci během zpracování této práce. Také děkuji panu Ing. Františku Šulganovi za rady a důležité informace. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat starostovi obce Trojanovice, panu Mgr. Jiřímu Novotnému za poskytnutí rozhovoru a odborné literatury.

Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, katedra geografie

Akademický rok 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

student

Martina VODOLÁNOVÁ

Obor (studijní kombinace)

Regionální geografie

Název práce:

SOUČASNÁ KRAJINNÁ STRUKTURA DOBÝVACÍHO PROSTORU TROJANOVICE

Contemporary landscape structure of the Trojanovice mining district

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je provést charakteristiku současné krajinné struktury na území dobývacího prostoru Trojanovice ve vymezení stanoveném Českým báňským úřadem. Charakteristika bude vycházet z analýzy statistických dat a modelovém ověření vycházejícím z vlastního mapování současné krajinné struktury v rozsahu katastrálních území 2 až 3 obcí. Autorka se zaměří na srovnání současné krajinné struktury území dobývacího prostoru na území CHKO Beskydy a území vně zvláště chráněného území.

Struktura práce:

1. Úvod
2. Cíle práce a metodika
3. Přehled dosavadních výzkumů a odborné literatury
4. Základní fyzickogeografická charakteristika zájmového území
5. Vývoj legislativy a postojů ke stanovenému dobývacímu prostoru
6. Základní charakteristika současné krajinné struktury DP Trojanovice
7. Srovnání krajinné struktury na úrovni obcí a vybraných regionů
8. Závěr
9. Shrnutí – Summary (česky a anglicky), klíčová slova – key words

Bakalářská práce bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách:

rešerše literárních pramenů	červenec 2008 – únor 2009
tematické mapy	listopad 2008 – únor 2009
analýzy, typologie	únor – březen 2009

Rozsah grafických prací: text, grafy, mapy, fotodokumentace, tabulky.

Rozsah průvodní zprávy: 10 000 až 12 000 slov základního textu + práce včetně všech příloh v elektronické podobě

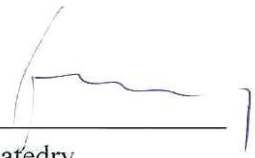
Seznam odborné literatury:

- BRANDT, J., TRESS, B., TRESS, G. (2000): Multifunctional Landscapes: Interdisciplinary Approaches to Landscape Research and Management. Conference material for the conference on “multifunctional landscapes”, Roskilde: Centre for Landscape Research, 264 s.
- BUREL, F., BAUDRY, J. (2003): Landscape Ecology: Concepts, Methods, and Applications. Enfield: Science Publishers, Inc., 362 s.
- LIPSKÝ, Z. (1998): Krajinná ekologie pro studenty geografických oborů. Praha: Karolinum,
- DEMEK, J. (1999): Úvod do krajinné ekologie. Olomouc: Vydavatelství UP, 129 s.
- FORMAN, T. T. R., GODRON, M. (1993): Krajinná ekologie. Academia, Praha, 582 s.
- KOLEJKA, J., LIPSKÝ, Z. (1999): Mapy současné krajiny. Geografie - Sborník ČGS, 104, č. 3, Academia, Praha, s. 161 – 175.
- LIPSKÝ, Z. (2000): Sledování změn v kulturní krajině. Česká zemědělská univerzita, Kostelec nad Černými lesy, 71 s.
- MINÁR, J. a kol. (2001): Geoekologický (komplexný fyzickogeografický) výskum a mapovanie vo veľkých mierkach. Geografika, Bratislava, 209 s.
- PELLANTOVÁ, J. (1994). Metodika mapování krajiny. VaMPČÚOP, Praha, 34 s.
- STRAHLER, A., STRAHLER, A. (1999): Introducing Physical Geography. Wiley, New York, 575 s.
- ZONNEVELD, I. S. (1995): Land Ecology. Amsterdam: SPB Academic Publisher, 1999 s.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Irena Smolová, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce: červenec 2008

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2009

vedoucí katedry

vedoucí bakalářské práce

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Vymezení zájmového území.....	8
3. Cíle práce	9
4. Metodika	10
4.1. Terénní výzkum	10
4.2. Metodika tvorby mapové přílohy současné krajinné struktury	10
5. Přehled dosavadních výzkumů a odborné literatury	12
6. Základní charakteristika dobývacího prostoru Trojanovice	16
6.1 Legislativa stanovení dobývacího prostoru	16
6.2 Historické aspekty stanovení dobývacího prostoru Trojanovice	18
6.3. Socioekonomická charakteristika území DP Trojanovice	21
7. Krajinná struktura DP Trojanovice.....	26
7.1. Přírodní potenciál území.....	27
7.2. Základní strukturní prvky krajiny	33
8. Srovnání krajinné struktury obcí Trojanovice a Tichá	40
9. Závěr	50
10. Shrnutí – Summary	53
11. Seznam použité literatury	55

Přílohy

1. Úvod

Bakalářská práce *Současná krajinná struktura dobývacího prostoru Trojanovice* se zaměřuje na charakteristiku současné krajinné struktury na území dobývacího prostoru Trojanovice (DP Trojanovice) ve vymezení stanoveném Českým báňským úřadem a na srovnání současné krajinné struktury území dobývacího prostoru ve dvou vybraných modelových obcích. Za modelová území byla zvolena obec Trojanovice, která spadá do území CHKO Beskydy a obec Tichá, nacházející se vně zvláště chráněného území.

Předmětem této práce je krajinná struktura dobývacího prostoru Trojanovice. Území dobývacího prostoru, stejně jako celé Frenštátsko, prošlo v minulosti rozmanitým vývojem. Tato skutečnost se projevuje ve značných rozdílech, které existují mezi jednotlivými obcemi dané lokality. Význam oblasti je umocněn existencí značných zásob černého uhlí, jejichž vytěžení se v současné době zvažuje. S tím spojená antropogenní činnost by se výrazně odrazila na rázu krajiny. Utváření a podoba krajiny však podléhá také vlivům krajinoformujících pochodů a krajinných prvků.

Téma bakalářská práce jsem si vybrala pro jeho atraktivitu. V současné době, kdy se do popředí dostává “zelená politika“, je možnost těžby a především jejich dopadů na krajinu aktuálním tématem. Téma jsem si vybrala také proto, že se DP Trojanovice nachází v blízkosti mého trvalého bydliště, což usnadnilo můj přístup ke zdrojům. Navíc je mi daná problematika blízká a již delší dobu se v ní orientuji.

Frenštátskem se zabývají mnohé odborné výzkumy a práce (viz. kapitola 4), nicméně výše popsané problematice se studie věnují pouze okrajově. Přínos této práce je tedy v tom, že se primárně zaměřuje na krajinnou strukturu lokality.

2. Vymezení zájmového území

Zájmovým územím bakalářské práce je území dobývacího prostoru Trojanovice. Dobývací prostor Trojanovice byl stanoven 30. 6. 1989 pro těžbu černého uhlí. Důvodem bylo přesunutí těžby z Ostravské pánve do perspektivnější okrajové části Moravskoslezských Beskyd. Těžba však nakonec zahájena nebyla. Dobývací prostor zaujímá plochu 63,17 km². Zasahuje do kraje Moravskoslezského a Zlínského, okresů Nový Jičín a Frýdek-Místek a do katastrálního území jedenácti obcí, kterými jsou Trojanovice, Frenštát pod Radhoštěm, Tichá na Moravě, Bordovice, Veřovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Čeladná, Pstruží, Kozlovice, Lhotka u Frýdku-Místku a Rožnov pod Radhoštěm.

Dobývací prostor spadá do území hornoslezské pánve, která se z větší části nachází na území Polska. Celá rozloha hornoslezské pánve je přibližně 7000 km², na území České republiky připadá pouze 1500 km². Tvoří ji Ostravsko – karvinská uhelná pánev, provozně nazývaná Ostravsko – karvinský revír s výskytem koksovatelného uhlí. Tato oblast se dále dělí na ostravsko – karvinskou a podbeskydskou. V ostravsko – karvinské oblasti již těžba proběhla a došlo zde k výraznému přetvoření krajiny. V podbeskydské oblasti těžba proběhla pouze v severní části (DP Staříč).

Obr. č. 1: Vymezení dobývacího prostoru Trojanovice

3. Cíle práce

Bakalářská práce se zaměřuje na současnou krajinnou strukturu DP Trojanovice. Byly stanoveny dva hlavní cíle. Prvním cílem je obecné charakterizování krajiny zájmové oblasti. Tato zájmová oblast byla vymezena na úrovni jednotlivých obcí dobývacího prostoru. Následná charakteristika byla založena na způsobu využití plochy v těchto obcích. Druhým cílem je srovnání současné krajinné struktury ve dvou vybraných obcích dobývacího prostoru. První obcí jsou Trojanovice, které byly vybrány ze dvou důvodů: nachází se na území CHKO Beskydy a zabírají největší absolutní plochu DP Trojanovice. Druhou obcí je Tichá, která leží vně zvláště chráněného území. Z obcí, které leží mimo území CHKO Beskydy se právě Tichá svou rozlohou přibližuje rozloze Trojanovic.

Vedlejším cílem bylo také popsání vývoje legislativy ke stanovení dobývacího prostoru. Součástí práce byla komplexní geografická charakteristika a také shrnutí výzkumů a odborných prací, zabývajících se jak DP Trojanovice, tak oblastí Frenštátska.

Splnění uvedených cílů bude provedeno na základě studia primárních i sekundárních zdrojů. Konkrétně se jedná o studium odborné literatury a mapových podkladů, vlastní terénní výzkum, který byl založen na podrobném mapování současné krajinné struktury a na uskutečněných rozhovorech s odborníky na danou problematiku.

Práce bude doplněna kartografickými přílohami (mapy současných krajinných struktur obcí Trojanovice a Tichá), fotodokumentací a dalšími grafickými přílohami.

4. Metodika

4.1. Terénní výzkum

Jednou ze základních metod při tvorbě bakalářské práce byl vlastní terénní výzkum, který byl rozdělen na několik etap. Cílem terénního výzkumu bylo zmapování současné krajinné struktury v modelových obcích na území DP Trojanovice. Terénní výzkum probíhal od srpna 2008 do března 2009 s cílem postihnout základní prvky krajinné struktury modelových lokalit. Výzkum se orientoval na rozložení, funkční využití a strukturu krajiny. Výsledkem celého terénního průzkumu jsou dvě mapy: 1. Současná krajinná struktura obce Trojanovice, 2. Současná krajinná struktura obce Tichá.

4.2. Metodika tvorby mapové přílohy současné krajinné struktury

Současná krajinná struktura je zpracována ve dvou mapových přílohách. Tyto mapy se nazývají Současná krajinná struktura obce Trojanovice (viz. příloha č. 1) a Současná krajinná struktura obce Tichá (viz příloha č. 2). Byly sestaveny na základě terénního výzkumu, studia mapových dokumentací o obcích a fotodokumentací zaměřených na krajinné prvky. Podle těchto informací byly vytvořeny plošné a liniové prvky, které jsou na zájmovém území nejvíce zastoupeny. Následně došlo k uspořádání těchto prvků do legendy mapy, podmíněné dodržením kartografických zásad. Plošné prvky byly rozčleněny do kategorií: zalesněné plochy, zemědělské plochy, zastavěné plochy a ostatní plochy. Liniové prvky byly rozděleny do kategorií: vodní tok, silnice a hranice katastrálního území. Plošné prvky se dále člení podle využití plochy. Zalesněná plocha se rozděluje do menších jednotek dle převládajících typů dřevin na listnaté, jehličnaté a smíšené, které se v mapě odlišují různými tóny zelené barvy. Do skupiny zemědělských ploch náleží orná půda (hnědá barva) a také louky a pastviny (žlutá barva). Velmi členitá zastavěná plocha se dále dělí do podjednotek podle typu zástavby na chaty (růžovooranžově), jedno a dvou podlažní domy (světle šedě), vícepodlažní domy (tmavě šedě), rekreační areály (modrozeleně), zemědělské areály (oranžově), průmyslové areály (modrošedě), dopravní areály (modrofialově) a

sportovní areály (světle modře). Mezi ostatní plochy byly zařazeny vodní plocha a vodní zařízení, které byly znázorněny dvěma odstíny modré a hřbitov, označen barvou hnědočervenou. Všechny tyto prvky byly vneseny do mapy v elektronické podobě a zpracovány v programech Adobe Photoshop a ArcGis. Nejprve vznikly mapy obou obcí naskenováním papírového mapového podkladu. Spojení mapových děl v měřítku 1:10 000, do nichž katastrální území Trojanovic a Tiché spadá, bylo provedeno v programu Adobe Photoshop. K vytvoření jednotné mapy celého území obou obcí bylo zapotřebí spojení čtyř (v případě Trojanovice devíti map) map v měřítku 1:10 000. Vzhledem k tomu, že se mapy se liší v základním intervalu vrstevnic (některé mají 2 m, jiné 5 m), nenavazují na sebe a neshodují se v průběhu vrstevnic. Mapový podklad byl vytvořen i přes výše zmíněný problém. Tato skutečnost v konečném důsledku neovlivnila hlavní cíl práce, kterým je krajinná struktura.

Schematické znázornění krajinné struktury Trojanovic a Tiché v měřítku 1: 50 000 bylo vytvořeno v programu ArcGIS. Hlavním důvodem sestavení tohoto schématu bylo jednoduché porovnání tří nejdominantnějších prvků krajiny, které se na území daných obcí vyskytují. Jsou jimi plochy zalesněné (barva zelená), zemědělské (barva žlutá) a zastavěné (barva šedá).

5. Přehled dosavadních výzkumů a odborné literatury

Dobývací prostor Trojanovice, který se rozprostírá převážně na území Frenštátska, je velmi zajímavou a specifickou oblastí. Svědčí o tom mnohé výzkumy a odborné práce, které byly v této lokalitě provedeny. Tyto výzkumy se zabývají tématy různých vědních disciplín, od demografie, geografie obyvatelstva, botaniky, zoologie až po ochranu životního prostředí.

Přehledy výzkumů, které byly provedeny v této oblasti, jsou uvedeny ve Vlastivědných sbornících okresu Nový Jičín¹ a ve sborníku Hlasy muzea Frenštát pod Radhoštěm.

Jedním z prvních výrazných děl, které se zabývá Frenštátskem komplexně, je *Vlastivěda Moravská* z roku 1908, jejímž autorem je Jiří Felix.

Problematikou populace na Frenštátsku se věnovali například Emanuel Grepl (*Průzkum pravěkých výšinných sídlišť v Podbeskydích mezi Bečvou (Česká republika) a Bialou (Polsko)*), Květoslav Kadlčík (*Osídlení Novojičínska*), Drahomír Strnadel (*Vystěhovalci z Frenštátska do Texasu v druhé polovině minulého století na základě nových pramenů*), nebo Josef Šimíček (*Vystěhovalectví z Frenštátska do Ameriky v 2. pol. 19. st.*).

Pozornosti se dostalo také rozvoji průmyslu, a to především ve dvou studiích z roku 1969, *Průmysl novojičínského okresu po 25 letech* (kolektiv autorů Okresního vlastivědného muzea) a *Vývoj na území místního průmyslu v okrese Nový Jičín* (Rudolf Hanzelka).

Velmi atraktivní oblastí zájmu Frenštátska jsou zejména botanika a zoologie. Frenštátsko je z hlediska fauny významné především výskytem vzácných druhů netopýrů. Tématu se věnuje například práce Augustina Daňka a Bohuslava Beneše *Příspěvek k poznání fauny netopýrů (Chiroptera) okresu Nový Jičín*. Větší pozornost je však věnována botanickým výzkumům, kterých bylo na daném území provedeno značné množství. Významný je příspěvek především Marie Sedláčkové, která se ve svých pracích zabývá vegetací již od roku 1972. Mezi její první studie patří *Přírodní rezervace okresu Nový Jičín* (r. 1972), ve které mapuje tento typ chráněných území. Její

¹ Tyto sborníky vycházejí několikrát ročně, již od roku 1967.

další výzkumy jsou velice rozmanité, což dokazují i publikační činnost (*K charakteristice bukových lesů chráněné krajinné oblasti Beskyd v okrese Nový Jičín*, r. 1974; *Dokumentace výskytu chráněných druhů rostlin v okrese Nový Jičín*, r. 1977; *Ohrožené rostliny okresu Nový Jičín*, r. 1982; *Zajímavé rostliny Frenštátské kotliny*, r. 1987; *Travertinová kaskáda v Tiché*, r. 1994; *Chráněné a ohrožené rostliny Frenštátska*, r. 1997; *Zajímavé synantropní rostliny Frenštátska*, r. 2000; *Vzácné ohrožené rostliny na Frenštátsku*, r. 2005; *Ohrožené a vzácnější cévnaté rostliny Frenštátska*, r. 2006; a další). Problematikou květeny Trojanovic se zabýval Miroslav Jaškovský (*Z významnějších nálezů květeny Trojanovic I-III.*).

Specifickou problematiku Frenštátska představuje ochrana životního prostředí a to především díky existující možnosti zahájení těžby v oblasti. Životnímu prostředí věnovali pozornost například František Kocourek a Ivo Otákal v díle *Ochrana životního prostředí a vztah člověka k prostředí*.

V oblasti DP Trojanovice došlo k mnoha výzkumům spojených se snahami OKD těžít černé uhlí, stanovit zvláštní dobývací prostor pro hořlavý zemní plyn, či provést průzkumnou ražbu kilometrové štoly na dole Frenštát. Tyto průzkumy vyšly z iniciativy obou stran, jak přívrženců (OKD), tak odpůrců těžby (obce, na jejichž území se dobývací prostor nachází, neziskové organizace, Správa CHKO Beskydy).

Obec Trojanovice investovala v roce 2008 do studií *Vlivů těžby uhelných ložisek Frenštát na životní prostředí*. Tyto výzkumy byly provedeny v několika odvětvích. Z hydrologického hlediska to byla studie *Hydrologické a hydrogeologické poměry a jejich předpokládané změny vlivem báňské činnosti (těžby uhlí)*, kterou vypracoval Doc. RNDr. Hubert Kříž, DrSc.. Území bylo prozkoumáno i z geologického aspektu. Závěry z této části zpracoval RNDr. Mojmír Opletalem, CSc. v dokumentu *Studie DP Trojanovice, geologicko – ložisková část*. Studie Ing. Jiřího Zemana *Průmyslový a báňský inženýring – vliv těžby na objekty, bydlení, výroby a služeb* se zabývá dopadem těžby na zástavbu v oblasti Frenštátska. Autorský kolektiv z Katedry regionální ekonomie a správy na Masarykově univerzitě zpracoval studii *Dopady dobývání uhlí v prostoru Trojanovic na jeho rozvoj, zejména cestovního ruchu*.

Významnou část výzkumných prací tvoří studie, které byly využívány jako podkladové při tvorbě posudků EIA². Platná legislativa v oblasti EIA, která se v současné době využívá v podobě právních norem, jež jsou v souladu s právem Evropských společenství, začala platit 1. 5. 2004. V tomto zákoně podléhají vymezené záměry a koncepce posuzování vlivů na životní prostředí, které by mohly, pokud se zrealizují, výrazně ovlivnit životní prostředí. V první kategorii, do které patří *záměry vždy podléhajícím posouzení*, se posuzuje mimo jiné i schválení dobývacího prostoru nebo jeho případné změny. Do druhé kategorie tj. *záměry vyžadující zjišťovací řízení*, jsou zařazeny také záměry, ve kterých se realizuje hlubinná těžba uhlí v objemu nad 100 000 tun za rok, jejíž vlivy musí zasahovat mimo schválený dobývací prostor.

Proces EIA je veden příslušnými krajskými úřady a Ministerstvem životního prostředí ČR.

Výsledkem celého procesu EIA je shrnutí a zhodnocení všech negativních vlivů určitého záměru, včetně navržení limitů a omezujících podmínek pro jeho realizaci. Výsledné stanovisko funguje jako odborný podklad pro správní orgány, které vydávají příslušná povolení. Toto rozhodnutí může být jednoznačně kladné, kladné s připomínkami, eventuálně záporné či zamítavé. Zabývá se zejména územním rozhodnutím a stavebním povolením.

V zájmovém území probíhal proces EIA v souvislosti se záměrem „Stanovení hranice zvláštního dobývacího prostoru Trojanovice I. pro hořlavý zemní plyn vázaný na uhelné sloje“. Postup hodnocení vlivu tohoto záměru na životní prostředí byl velmi složitý a přinesl hodně komplikací. Probíhal v 10 etapách po dobu dvou a půl let. Dne 17. 9. 2002 bylo vydáno *Oznámení záměrů (v rozsahu dokumentace) o hodnocení vlivů na životní prostředí*. Toto oznámení bylo založeno na základě žádosti OKD. Zpracovatelem posudku byl RNDr. Milan Macháček a kol. (EKOEX JIHLAVA³). Ministerstvo životního prostředí zveřejnilo 25. 11. 2002 *Závěr zjišťovacího zařízení*,

² EIA – Environmental Impal Assesment (Proces posuzování vlivů na životní prostředí). Poprvé uzákoněn v roce 1969 v USA. V České republice vešel v platnost v roce 1991 přijetím úmluvy Evropské hospodářské komise OSAN o hodnocení vlivů na životní prostředí přesahující státní hranice. V současné době je proces EIA popsán v zákoně č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Tento zákon pravidelně prochází změnami. Přijetím tohoto zákona se zavedlo povinné posuzování vlivů připravovaných staveb a jejich změn ve využívání, činnostech, programů a technologií na životní prostředí.

³ EKOEX JIHLAVA - firma, jejíž předmětem činnosti je expertní a posudková činnost, posuzování vlivů na životní prostředí (E.I.A.), biologické průzkumy a hodnocení, hodnocení vlivů na lokality soustavy NATURA 2000 ČR (Naturová hodnocení)

které oznámení nepovažuje za dokumentaci a musí být dopracováno. Po úpravě byla dne 16. 9. 2003 RNDr. Milanem Macháčkem a kol. předložena *Dokumentace a doplněk dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí*. Ta byla 23. 11. 2003 dána příslušným úřadem⁴ k posouzení Ing. Miloslavu Ďurišovi, Csc. *Posudek podle § 9 zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí* byl předložen 6. 2. 2004. Následně se 1. 4. 2004 uskutečnilo veřejné projednání dokumentace i posudku. Po zpracování tohoto projednání (25. 8. 2004) byla oznamovateli vrácena dokumentace s uvedením, že je nezbytné řádně zohlednit vlivy těžby na životní prostředí. Dne 7. 6. 2005 obdrželo Ministerstvo životního prostředí *Doplněnou současnou dokumentaci o hodnocení vlivů na životní prostředí*. Poté byl příslušným úřadem pověřen Doc. Ing. arch. Jiří Löw zpracováním posudku (8. 9. 2005). *Posudek podle § 9 zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí* byl předložen 24. 3. 2006. Veřejné projednání proběhla 9. 5. 2006. Následně bylo vydáno nesouhlasné stanovisko z hlediska přijatelnosti vlivu na životní prostředí k záměru „Stanovení hranice zvláštního dobývacího prostoru Trojanovice I. pro hořlavý zemní plyn vázaný na uhelné sloje“.⁵

⁴ Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP ČR)

⁵ http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=MZP023

6. Základní charakteristika dobývacího prostoru Trojanovice

6.1 Legislativa stanovení dobývacího prostoru

Horní právo, které platilo v českých zemích již od 13. století, se postupně vyvíjelo a obměňovalo. Bylo založeno především z důvodu udělování výsad, privilegií, horní svobody. Horní právo je již od historie přímo závislé na intenzitě těžby nerostných surovin. Významným přelomem v horním právu se stal rok 1854, kdy začal platit Obecní horní zákon, který byl uplatňován až do roku 1956. Hornická činnost je v současnosti řízena horním zákonem z roku 1988 (zákon č. 44/1988 Sb. „O ochraně a využití nerostného bohatství“). Tento zákon byl naposledy novelizován v roce 1991. S hornictvím velmi úzce souvisí zákon č. 61/8198Sb. „O hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě“ a zákon č. 62/88Sb. „O geologických pracích a Českém geologickém úřadu“. Také česká legislativa se nevyhýbá tématu hornictví. V sedmém článku Ústavy České republiky je dána povinnost státu dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a chránit přírodní bohatství. Báňská legislativa garantuje dodržování tohoto základního principu. V současné době se připravuje nová státní energetická koncepce, která navrhuje pokračovat v těžbě černého uhlí na území České republiky i po roce 2020. Podmínkou je však zahájení těžby na dole Frenštát.

Povolení hornické činnosti bývá obvykle velmi složité. Zejména proto, že při těžbě dochází k hlubokému narušení krajiny. Tento radikální zásah do krajiny je negativně vnímán nejen na Ministerstvu životního prostředí a u organizací zabývajících se ochranou přírody, ale také především u obyvatel zasažených obcí. Dohoda bývá problematická, ale většinou se řeší kompromisem. (SMOLOVÁ, I., 2008)

Podle zákona se nerosty v České republice dělí na **vyhrazené a nevyhrazené**. Mezi vyhrazené řadíme všechny radioaktivní nerosty, ropu a hořlavý zemní plyn, některé druhy uhlí a mnoho dalších surovin. Vlastnictví nerostného bohatství náleží v České republice státu a je tvořeno ložisky vyhrazených nerostů (tzv. „výhradní ložiska“). Ministerstvo životního prostředí ČR u výhradních ložisek nerostných surovin vyhláší ze zákona chráněné ložiskové území (CHLÚ), ve kterém se omezují stavební činnosti nesouvisející s dobýváním.

Pokud je při geologickém průzkumu zjištěn výskyt vyhrazeného nerostu v dostatečném množství a v dobré kvalitě, vydá MŽP ČR osvědčení o výhradním ložisku. Toto osvědčení následně zašle Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, krajskému úřadu, příslušnému obvodnímu báňskému úřadu, orgánu územního plánování, stavebnímu úřadu a organizaci, pro kterou se průzkum prováděl. Na výsledcích průzkumu ložiska je založeno stanovení dobývacího prostoru, čímž je zahájen proces povolení hornické činnosti a následně těžby. Území dobývacího prostoru může být tvořeno částí výhradního ložiska, jedním nebo více výhradními ložisky.

Pokud MŽP ČR ve správním řízení povolí geologické práce pro vyhledávání a průzkum vyhrazených nerostných surovin, bude schválen geologický průzkum, stanoven dobývací prostor a povolena těžba. Na základě kladného rozhodnutí je stanoveno území, nerost a podmínky pro provádění prací. Pokud při průzkumu bude nerost splňovat podmínky pro zařazení mezi vyhrazené nerostné suroviny, vydává MŽP ČR osvědčení o výhradním ložisku. Poté pro jeho ochranu před možným zabraňováním využívání stanoví CHLÚ. MŽP ČR vydá osvědčení o výhradním ložisku, jestliže bude nerost splňovat podmínky pro zařazení mezi vyhrazené nerostné suroviny. V další fázi vydává MŽP ČR souhlasné stanovisko k návrhu na stanovení dobývacího prostoru. Toto stanovisko opravňuje báňského podnikatele podat žádost o stanovení dobývacího prostoru. Příslušný Obvodní báňský úřad (OBU) společně s orgány životního prostředí, orgány územního plánování a stavebním úřadem stanoví dobývací prostor. Účastníky celého procesu jsou kromě navrhovatele také fyzické a právnické osoby, jejichž nemovitosti by mohly být ovlivněny tímto rozhodnutím. Dalšími účastníky jsou obce, na jejichž území se dobývací prostor nachází a obce, ve kterých mohou být tímto stanoviskem dotčeny územní obvody. Rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru zahrnuje využití území i na povrchu. Báňskému podnikateli jsou určeny podmínky pro budoucí hornickou činnost. Důležitou podmínkou pro těžbu v dobývacím prostoru je kladný posudek z hlediska vlivů na životní prostředí podle zákona ČNR č.244/1992., o posuzování vlivů na životní prostředí (proces EIA), který zakazuje těžit nerosty a humolity v první zóně chráněné krajinné oblasti. (SMOLOVÁ, I., 2008)

6.2 Historické aspekty stanovení dobývacího prostoru Trojanovice

Ověřování zásob a výzkumy výskytu černého uhlí na Frenštátsku začaly po roce 1945. Na základě vrtného průzkumu z povrchu byly vypočteny značné zásoby černého uhlí o mocnosti 3,6 – 5 metrů, které se nachází pod beskydskými příkrovy v hloubkách i přes jeden kilometr (900 - 1300 m). Dobývací prostor Trojanovice byl stanoven v roce 1989 tehdejším federálním ministerstvem paliv a energetiky. Českým báňským úřadem byl zaregistrován až 27. 3. 1990 pod číslem 5130/89. Děлил se na pět závodů. V roce 1981 byla zahájena výstavba dolu Frenštát. Vlivem transformace českého uhelného hornictví došlo v roce 1991 k ukončení práce na ložiscích a zakonzervování dolu. Uhlí bylo převedeno z bilančních do nebilančních zásob. Od 1. 1. 1995 zde funguje pouze zajišťovací proces, který schválilo představenstvo OKD, s podporou Obvodního báňského úřadu v Ostravě. V roce 1997 navrhly OKD nový záměr, jak využít předpokládané 40-ti leté zásoby uhlí v Beskydech. Návrh se omezil pouze na jednu lokalitu v okrese Nový Jičín, Frenštát – Západ. Jeho rozloha je 36,97 km² a zasahuje především na katastrální území obce Trojanovice a do jižní části města Frenštátu pod Radhoštěm. Důsledky poddolování by však pocítily i další obce dobývacího prostoru, především Rožnov pod Radhoštěm a Veřovice. Předpokládanými poklesy půdy by mohla být poničena plocha 1870 ha. Dne 19. 8. 2004 vydal Obvodní báňský úřad povolení k hornické činnosti, která byla založena na povolení průzkumné ražby na dole Frenštát. Reakcí na toto rozhodnutí byl v září roku 2004 vznik občanského sdružení Naše Beskydy (OS Naše Beskydy). Cílem jednání a organizování protestních akcí OS Naše Beskydy je zdůraznění problémů a snaha zlepšit informovanost o plánech těžby OKD v tomto území. ČBÚ vydal 29. 6. 2007 rozhodnutí o zastavení řízení ve věci povolení hornické činnosti na dole Frenštát. V současné době OS Naše Beskydy usiluje o zrušení a zasypání Dolu Frenštát.⁶

V roce 2002 Ostravsko karvinské doly navrhly stanovit **Zvláštní dobývací prostor Trojanovice I. pro zemní plyn vázaný na uhelné sloje**, jehož hranice jsou shodné s DP Trojanovice (63 km²). Od 70. let 20. stol. bylo odvrtno 51 povrchových vrtů. V 90. letech došlo k ukončení prací na většině vrtů. V té době se počítalo pouze

⁶ http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=MZP023

s 10 průzkumnými vrty pro budoucí těžbu plynu v kvádrech dobývacího prostoru, ostatní byly zlikvidovány. Tím se vyloučil zásah do CHKO Beskydy. V letech 1992 – 1993 bylo vydáno osvědčení o ložiscích plynu a také vypočteny zásoby plynu. Podle hrubých odhadů se na tomto území vyskytuje až 50 miliard kubíků zemního plynu. Při plném pokrytí by tyto zásoby Česká republika využívala až 5 let. Po tomto zjištění se objevila první iniciativa zahájit těžbu plynu a došlo k vydání předběžného souhlasu pro stanovení zvláštního dobývacího prostoru pro plyn. V letech 2002 – 2003 firma EKOEX Jihlava zpracovala dokumentaci EIA pro účely stanovení ZDP a těžbu plynu. V této době Ministerstvo životního prostředí ČR schválilo chráněné ložiskové území pro ložiska plynu. Ministerstvo nesouhlasilo se všemi body posudku v dokumentaci EIA, proto ji v roce 2004 vrátilo na přepracování. Dne 12. 7. 2006 bylo vydáno MŽP ČR nesouhlasné stanovisko ke stanovení zvláštního dobývacího prostoru pro hořlavý zemní plyn.⁷

Největším problémem dopadu těžby při plánovaném otevření dolu Frenštát by byl předpokládaný pokles terénu téměř o 6 metrů a nevratná změna reliéfu. Poddolováním by mohly vzniknout svahové deformace, především potom sesuvy a hlubinné ploužení. Přílišné vysušování i zamokřování terénu v důsledku dobývání by vedlo k nenávratnému poničení nebo k úplné likvidaci původních biotopů celé oblasti. Závažným problémem by také bylo znečištění ovzduší v regionu. Samotný provoz by představoval velký zdroj hluku. Zahájením těžby by na území Beskyd došlo k převratné změně ekologicky významné rekreační oblasti na urbanizovanou průmyslovou oblast se zničenou krajinou.

⁷ http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=MZP023

Obr. č. 2: *Důl Frenštát*

(Martina Vodolánová, 26. 3. 2009)

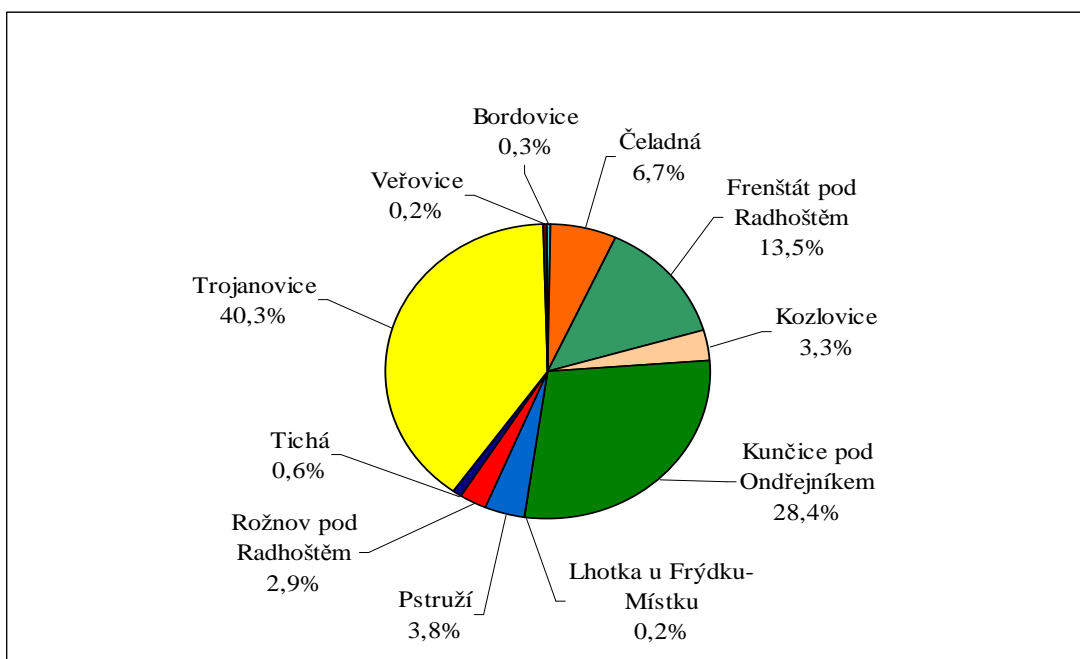
Podle Mgr. Jiřího Novotného, starosty Trojanovic, se vývoj postojů k dobývacímu prostoru Trojanovice od jeho stanovení téměř nezměnil. Pro zavedení těžby na Frenštátsku jsou především Ostravsko-karvinské doly, usilující o těžbu ve zdejší lokalitě, Ministerstvo průmyslu a obchodu, které hledá nové zásoby energetických zdrojů a také Český báňský úřad, tradičně zastávající zájmy těžebního průmyslu. Český báňský úřad se sídlem v Ostravě vydává ve většině případů souhlasná stanoviska Ostravsko-karvinským dolům a nebere v potaz negativní ohlasy z řad odpůrců dolování. Naopak proti těžbě jsou zejména obce, na kterých se dané území nachází, Ministerstvo životního prostředí, obávající se o zničení krajiny v této oblasti. Dalšími odpůrci těžby jsou členové Správy CHKO Beskydy a neziskové organizace, např. Naše Beskydy, bojující společně proti narušení přírodního bohatství, nacházející se především v CHKO Beskydy⁸.

⁸ Rozhovor uskutečněn 10. 3. 2009.

6.3. Socioekonomická charakteristika území DP Trojanovice

Dobývací prostor Trojanovice se rozprostírá na katastrálním území jedenácti obcí (Trojanovice, Frenštát pod Radhoštěm, Tichá, Bordovice, Veřovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Čeladná, Pstruží, Kozlovice, Lhotka u Frýdku-Místku a Rožnov pod Radhoštěm). Největší plocha DP Trojanovice, více než 40%, náleží do území obce Trojanovice. Téměř 30 % spadá také do Kunčic pod Ondřejníkem. Frenštát pod Radhoštěm zasahuje do dobývacího prostoru 13 %.

Graf č. 1: Procentuální zastoupení DP Trojanovice v katastrech jednotlivých obcí

Zdroj dat: http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=MZP023

Tab. č. 1: Rozloha obcí DP, plocha DP na jejich území

Obec	Plocha obce (ha)	Plocha DP (ha)
Bordovice	629,7	20
Čeladná	5 906,1	420
Frenštát pod Radhoštěm	1 143,4	850
Kozlovice	1 968,6	210
Kunčice pod Ondřejníkem	2 018,5	1 790
Lhotka u Frýdku-Místku	722,0	10
Pstruží	714,7	240
Rožnov pod Radhoštěm	2 813,1	180
Tichá	1 643,7	40
Trojanovice	3 580,0	2 540
Veřovice	1 657,5	10

Zdroj dat: http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=MZP023

Největší plochu představuje dobývací prostor v Trojanovicích a to 2540 ha, dále v Kunčicích pod Ondřejníkem 1790 ha a ve Frenštátě pod Radhoštěm 850 ha území města.

Obec Trojanovice leží v Moravskoslezském kraji, v okrese Nový Jičín na území o velikosti 3580 ha. Vzhledem ke své značné rozloze se obec dělí na čtyři hlavní části: Bystré, Lomná, Pod Radhoštěm a Pod Javorníkem. K 31. 12. 2008 byl počet obyvatel 2211. Největší zastoupení obyvatelstva je v produktivním věku, kde náleží 1 655 obyvatel.⁹

Kunčice pod Ondřejníkem se nachází na ploše 2021 ha v Moravskoslezském kraji, v okrese Frýdek-Místek. K 31. 12. 2008 byl počet obyvatel 2087, z nichž nejvíce patří do skupiny obyvatelstva ve věku 15 – 64 let (1490).¹⁰

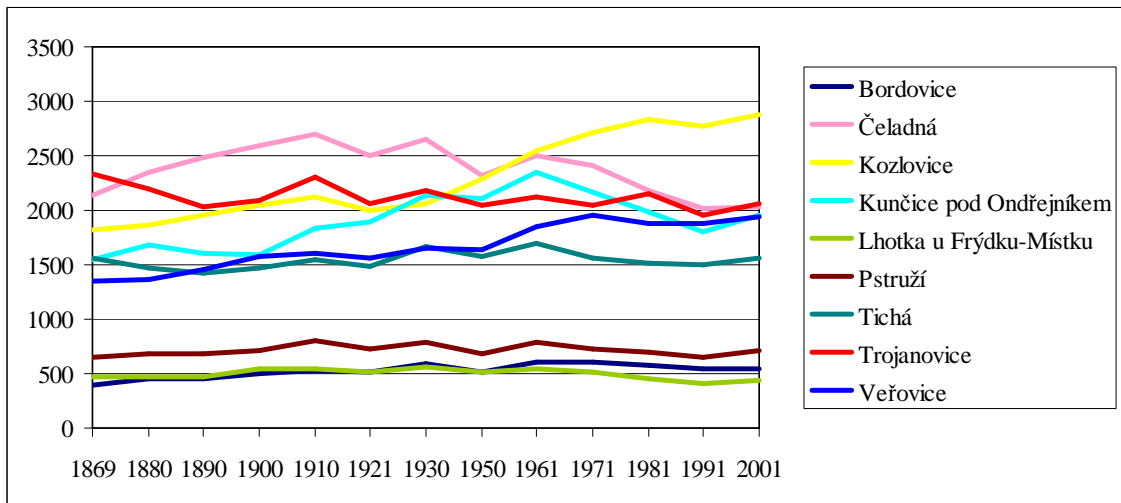
Frenštát pod Radhoštěm, kterému byl v roce 1781 přiznán statut města, náleží do Moravskoslezského kraje, okresu Nový Jičín. Rozloha katastrálního území města je 1143 ha. K 31. 12. 2008 byl počet obyvatel 11 163 (v produktivním věku 7839).¹¹ V rámci reformy veřejné správy, která platí od 1. 1. 2003, bylo město stanoveno jako obec s rozšířenou působností.

⁹http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01&kapitola_id=5&kontext=t&razeni=ta&pro_3980560=599999

¹⁰http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01&kapitola_id=5&kontext=t&razeni=ta&pro_3980560=598356

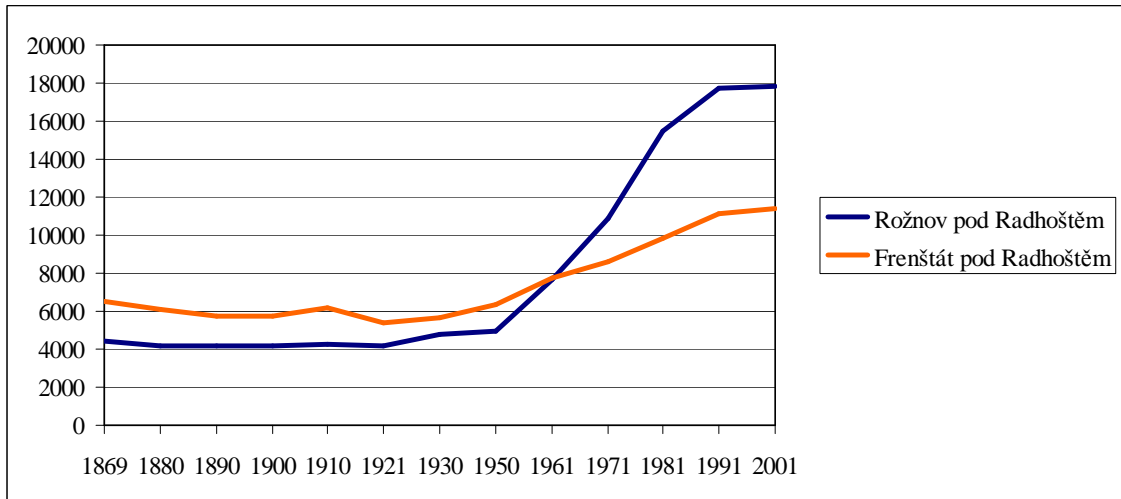
¹¹http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01&kapitola_id=5&kontext=t&razeni=ta&pro_3980560=599344

Graf. č. 2: Vývoj počtu obyvatel obcí DP Trojanovice v letech 1869 – 2001
(mimo Frenštát pod Radhoštěm, Rožnov pod Radhoštěm)

Zdroj dat: www.czso.cz

Graf. č. 3: Vývoj počtu obyvatel Frenštátu pod Radhoštěm, Rožnova pod Radhoštěm v letech 1869 – 2001

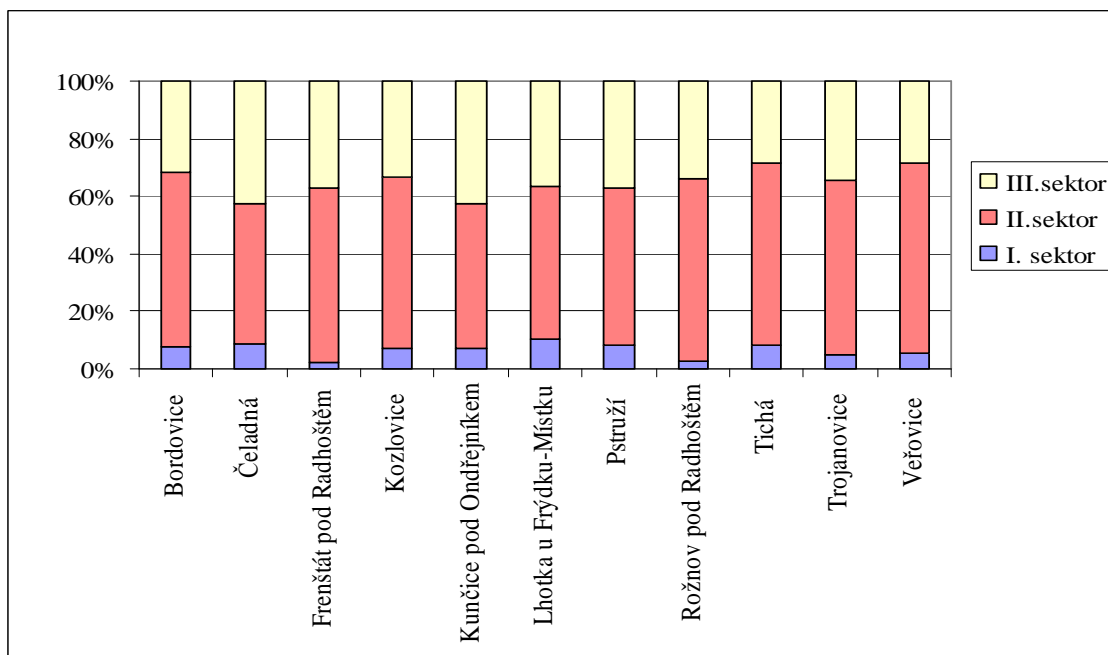
Zdroj dat: www.czso.cz

Téměř ve všech obcích DP Trojanovice prošla populace stejným vývojem, jako tomu bylo v případě ostatních obcí na českém území. Vlivem historických událostí docházelo k nárůstu i poklesu počtu obyvatel. Výjimkou je Rožnov pod Radhoštěm, který v letech 1961 – 1981 prodělal velký rozvoj. V tomto období počet obyvatel vzrostl téměř o 8000. Důvodem byl především rozmach průmyslu. Po druhé světové válce byl

postaven podnik Tesla a lidé do města migrovali za prací. Od roku 1991 až do roku 2001, kdy proběhlo poslední sčítání lidu, nedošlo v Rožnově pod Radhoštěm k podstatné změně stavu obyvatelstva.

Stanovení dobývacího prostoru, existující možnost těžby černého uhlí, ani následné narušení krajiny zatím neovlivnily stávající počet obyvatel. Doposud se tyto vlivy také negativně neodrazily na cestovním ruchu.

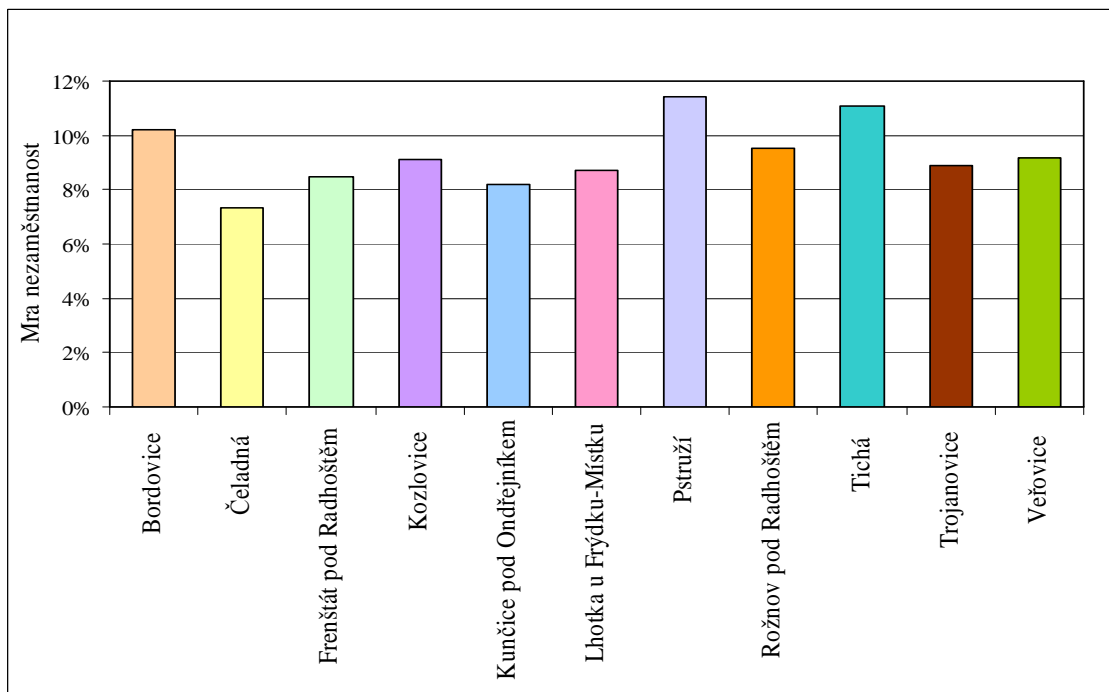
Graf č. 4: Rozdělení EAO do sektorů v jednotlivých obcích

Zdroj dat: www.risy.cz

Největší počet ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO) spadá do sekundárního sektoru. Zde řadíme stavebnictví a průmysl, který prodělal v oblasti dobývacího prostoru velký rozmach. S výjimkou Čeladné tvoří sekundární sektor v jednotlivých obcích více než 1/2 EAO. Naopak nejméně obyvatel spadá do primárního sektoru, v němž pracuje průměrně v každé obci 7 % EAO. Do tohoto sektoru náleží zemědělství, lesnictví a rybolov. Nepříliš rozvinuté jsou tyto odvětví ve městech, jelikož zde pro ně není dostatek prostoru. Ve Frenštátě pod Radhoštěm tvoří primární sektor 2 % EAO a v Rožnově pod Radhoštěm 3 % EAO. Sektor služeb (terciér) je nejrozšířenější v obcích Čeladná a Kunčice pod Ondřejníkem, kde je zastoupen více než 40 % EAO.

Graf č. 5: Míra nezaměstnanosti v březnu 2009 v jednotlivých obcích

Zdroj dat: <http://portal.mpsv.cz>

Průměrná míra nezaměstnanosti v březnu 2009 byla v obcích řešené lokality 9,3 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti (více než 11 % EAO) byla v obcích Pstruží a Tichá. Naopak, nejmenší míra nezaměstnanosti byla v obcích Čeladná (7,3 % EAO) a Kunčice pod Ondřejníkem (8,2 % EAO). Hlavním důvodem nízké nezaměstnanosti v Čeladné je blízkost velkých měst, Frýdku-Místku, Ostravy a dalších, které obci poskytují větší pracovní příležitosti.

Velká část zájmové lokality je oblíbeným rekreačním střediskem. Horské sedlo Radhošť – Pustevny, ležící na katastrálním území obce Trojanovice, je významným střediskem celoroční turistiky. Středisko Pustevny tvoří charakteristické dobové stavby, které v roce 1966 získaly status národní kulturní památky. Dále se v této lokalitě nachází kaple Cyrila a Metoděje na Radhošti a také socha pohanského boha Radegasta. Tradičním cílem turistů jsou i jiné vrcholy v Moravskoslezských Beskydech, například Velký Javorník, Ondřejník atd.

7. Krajinná struktura DP Trojanovice

Krajina je heterogenní část zemského povrchu, skládající se ze souboru vzájemně se ovlivňujících ekosystémů, který se v dané části povrchu v podobných formách opakuje (FORMAN,R.; GODRON,M., 1993).

Struktura krajiny je charakterizována jako prostorové uspořádání prvků a složek a vztahy mezi nimi. Krajinu tvoří tři základní typy složek (plošky, matrice, koridory). Plošky lze definovat jako plošnou část povrchu, která se svým vzhledem liší od okolí. Odlišují se podle velikosti, tvaru, typu, heterogenity i vlastních hranic. V krajině jsou plošky obvykle zastoupeny rostlinnými a živočišnými společenstvy. Některé mohou být i bez života nebo jsou osídleny zpočátku pouze mikroorganismy (skály, půda, budovy). Často jsou plošky obklopovány krajinnou maticí, která tvoří druhou složku. Ta je nerozšířenější a nejvíce spojitá. Matrice je popisována jako okolní plocha lišící se strukturou a druhovým složením. Třetí krajinnou složkou jsou koridory, které jsou definovány jako úzké pruhy země prostupující maticí. Svými propojeními a kříženími (uzly) tvoří jakousi síť. Mohou je tvořit pouze izolované sítě, ale většinou navazují na plošku s vegetací. Nejčastěji jsou využívány v dopravě, ochraně, jako zdroje i estetická součást prostředí (FORMAN,R.; GODRON,M., 1993).

Land use zahrnuje hodnocení krajiny z hlediska jejího využívání a zároveň formu analýzy aktuálního i historického stavu. Land use klasifikujeme pomocí stupnice, která je ovlivňována účelem, měřítkem, metodou zpracování a také geografickou polohou řešeného státu. Bývá charakterizován uspořádáním, aktivitami a vstupy, kterými člověk využívá určité typy land cover, za účelem produkce, změny nebo údržby.¹²

Land cover je reálně pozorovatelný fyzický pokryv zemského povrchu, který zahrnuje přírodní charakteristiky. Často se definice land cover omezuje jen na popis vegetace a lidských prvků v krajině.¹³

Současná krajinná struktura DP Trojanovice je výsledkem dlouhodobého ovlivňování krajiny člověkem. V základní struktuře lze vymezit plochy zalesněné, zemědělské, vodní, zastavěné a ostatní.

¹² www.fao.org/ag/agl/agll/landuse/landusedef.stm

¹³ <http://geography.upol.cz/kgg-kraj>

7.1. Přírodní potenciál území

Georeliéf území dobývacího prostoru se začal formovat na konci druhohor. Nejintenzivnější vývoj začal na konci mladoštýrské fáze alpínského vrásnění v mladších třetihorách. Exogenní modelace a také pohyby ker jsou časté i v současné době. Geomorfologicky patří řešená oblast s velmi heterogenním reliéfem do systému *alpsko-himalájského*, provincie *Západní Karpaty*, subprovincie *Vnější západní Karpaty* a do oblasti *Západobeskydského podhůří* a *Západních Beskyd*. Zasahuje téměř na celém území do výškově značně členitého celku *Podbeskydské pahorkatiny*, která zaujímá v České republice plochu přes 1 500 km² se střední nadmořskou výškou 356 m a nejvyšším vrcholem Skalkou (931,7 m n. m) na jihu příkrovové trosky Ondřejníku. Je tvořena křídovými a starotřetihorními flyšovými horninami s pokryvem neogenních a čtvrtohorních usazenin a vyvěřelin slezské a podslezské jednotky. Tyto horniny jsou odolnější proti erozi. Do jižní části Podbeskydské pahorkatiny spadá velká část dobývacího prostoru do podcelku vnitrohorské deprese *Frenštátské brázdy*. Je charakterizována jako podélná erozně denudační sníženina, tvořená pedimenty v podložních flyšových jílovcích a pískovcích. Místy se zde vyskytují i vyvěřeliny vulkanických hornin asociace, překrývající kvartérní sedimenty. Frenštátská brázda se rozprostírá mezi dalším podcelkem *Štramberskou vrchovinou* a středohorským georeliéfem Moravskoslezských Beskyd. Z okrsků ve Frenštátské brázdě zasahují na území dobývacího prostoru dva, *Radhošťské podhůří*, úpatní pahorkatina ve střední části, která se skládá z flyšových jílovců, jílu a pískovců slezské jednotky a *Veřovická brázda*. Štramberská vrchovina, nacházející se ve střední části Podbeskydské pahorkatiny, se skládá z různě odolných hornin vůči zvětrávání a odnosu. Je budována zvrásněnými slepenci, pískovci, jílovcí, těšínity a svrchnějurskými vápenci. Na území dobývacího prostoru leží tři okrsky Štramberské vrchoviny. Ve střední části se nachází členitá *Měrkovická* pahorkatina, tvořená flyšovými pískovci a jílovcí zejména těšínsko-hradištského souvrství slezské jednotky s vyvěřelinami těšínitové asociace a také *Ženkavská kotlina*, erozně denudační sníženina na méně odolných horninách, složená především z flyšových jílovců a pískovců podslezské a slezské jednotky. Na východě se rozprostírá pahorkatina *Metylovická*, jejíž podloží se skládá z flyšových pískovců a jílovců převážně bašského a píkovickeho souvrství slezské jednotky. Katastrální

území dvou obcí náleží do jiných celků. Jsou jimi Rožnov pod Radhoštěm, který se spadá do území celku *Rožnovská brázda* a obec Čeladná, nacházející se v nejvyšším celku Vnějších Západních Karpat *Moravskoslezských Beskydech*. *Moravskoslezské Beskydy* jsou členitou hornatinu o rozloze 623 km² se střední nadmořskou výškou 703 m. Jsou tvořeny zejména flyšovými sedimentárními komplexy, s četnými balvanovými proudy a mrazovými sruby. Na východě lokality se rozprostírá podcelek *Lysohorská hornatina*, v jejímž podloží dominují godulské a istebaňské souvrství. V severozápadní části DP Trojanovice se nachází okrsek *Lysohorská rozsocha*, členitá hornatina tvořená zvrásněným godulským souvrstvím slezské jednotky s erozně denudačním povrchem se strukturálními plošinami a svahy. Okrsek v západní části Rožnovské brázdy, členitá *Zašovská pahorkatina*, obsahuje složitě zvrásněné flyšové komplexy, zejména istebňanského a godulského souvrství slezské jednotky. (DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. a kol., 2006)

Počátky vzniku příkrovů Západních Karpat spadají do terciéru, v mezozoiku byla jejich tvorba ukončena. Geologicky patří zájmové území Karpatské soustavě, která byla zformována alpínským vrásněním. Z hlediska složení a tektonické stavby náleží zájmová lokalita k tzv. flyšovému pásmu, které je tvořeno střídáním pískovců s vrstvami břidličnatých slínovců, jílovců, prachovců a slepenců. Území DP Trojanovice je tvořeno slezskou jednotkou. V oblasti Beskyd se vyskytují zeleně zabarvené pískovce, mocné až 2 000 m. V lokalitě je možné najít i velmi mohutné náplavové kužely řek. Téměř celá oblast je pokryta různě mocnými zvětralinami. Svou současnou podobu získala krajina na tomto území v období čtvrtohor, zejména v pleistocénu, kdy byla vystavena intenzivnímu působení mrazu. V dnešní době dochází k ovlivňování oblasti především antropogenní činností.

Charakteristiky půd pro danou oblast vychází ze stanovených bonitovaných půdních jednotek (BPEJ). Půdy v zájmovém území jsou méně kvalitní. Na flyši Moravskoslezských Beskyd převládají hlinitopísčité a písčitohlinité půdy s obsahem skeletu v rozmezí 10-50 %. Je zde i výskyt půd kamenitých až balvanitých. Ve vrcholových horských oblastech, především v nadmořských výškách nad 1100 m n. m., patří k hlavním typům půd podzoly kambické, které se vyvinuly na kyselých metamorfovaných horninách a břidlicích. V oblastech nižších částí svahů a hřbetů mají převahu silně kyselá kambizemě (hnědé půdy), zejména kambizem dystrická a modální,

kteře jsou vázány na bezkarbonátové flyšové pískovce a bazické horniny. Přechodným typem mezi těmito půdami jsou kryptopodzoly, tzv. rezivé půdy. V oblasti kolem vodního toku Lubina se rozprostírají pseudogleje modální. Velmi často docházelo v dané lokalitě k procesu zvětrávání. Charakteristické jsou také stupňovitě uložené organozemě typu rašelin na pramenných horizontech, které vznikají nahromaděním rostlinného materiálu v zatopených depresích. V Karpatech v České republice se vyskytují jen na tomto území. V Podbeskydské pahorkatině zaujímají rozsáhlou oblast ilimerické půdy, které vznikaly hlavně pod kyselými doubravami a bučinami. Podél vodních toků se táhnou úzké pruhy fluvizemí, vázané na nevápnité, nivní uloženiny. Velká část půd je ovlivněna zemědělskými, a také lesnickými zásahy. (TOMÁŠEK, M., 2003)

Území dobývacího prostoru spadá do mírného podnebného pásu. Pod vlivem značných výškových rozdílů spadá zájmová lokalita do dvou klimatických oblastí: převažující chladné (MT9, MT 10) a mírně teplé (CH6, CH7). (QUITT, E., 1975) Chladná klimatická oblast je zde typická krátkým, chladným a vlhkým létem a dlouhou, mírnou, vlhkou zimou s dlouhodobým trváním sněhové pokrývky. Nižší polohy Podbeskydské pahorkatiny a Rožnovské brázdy patří do klimatické oblasti mírně teplé, charakterizované mírným létem, krátkým obdobím přechodu a středně dlouhou, suchou a mírnou zimou. Díky pestrému georeliéfu je pro oblast, kde se nachází dobývací prostor typická značná proměnlivost počasí. Průměrná roční teplota se v těchto pásmech pohybuje mezi 6-7 C°, v některých oblastech jsou teploty i nižší, nejchladnější jsou vrcholy Beskyd s teplotami pod 4 C°. Roční srážky jsou v nižších oblastech okolo 650-750 mm, zatímco ve vrcholových částech Moravskoslezských Beskyd tvoří roční průměr okolo 1400 mm, což je podmíněno polohou na návětrné straně Beskyd. Doba slunečního svitu se pohybuje od 1470 do 1600 hodin za rok. Průměrná teplota v lednu je v oblasti Frenštátska -6°C, v nejteplejším měsíci v roce, v červenci 12°C. Ve Frenštátě pod Radhoštěm je teplota nadprůměrná v poměru k celé oblasti a to 7,4 C° a srážky se pohybují okolo 946 mm za rok. Směry větrů vanoucí v dané oblasti jsou poměrně vyrovnané, s mírnou převahou větrů severozápadních. Na území dobývacího prostoru se nachází dvě základní klimatologické stanice, Frenštát pod Radhoštěm a Rožnov pod Radhoštěm. V blízkosti je také stanice Mořkov, která však spadá do teplejší klimatické zóny a proto mohou být některá měření rozdílná. Nejbližší profesionální meteorologická

stanice se nachází na Lysé hoře, kde naměřené hodnoty jsou odlišné, vlivem různých nadmořských výšek. Srážkoměrná stanice se na sledovaném území vyskytuje pouze v obci Čeladná.

Z hlediska hydrologických poměrů převážnou část území dobývacího prostoru odvodňuje řeka Odra, která ústí do Baltského moře. Pouze z malé části na jihu zasahuje region do pramenné oblasti přítoků Rožnovské Bečvy, která spadá do úmoří Černého moře. Hustota vodních toků v této oblasti převyšuje hustotu říční sítě v ostatních částech povodí Odry a patří k nejhustším v České republice. Nejvýznamnějšími pravostrannými přítoky odvodňující zájmové území jsou Jičínka (pramenící na katastrálním území obce Veřovice a odvodňující západní svah Javorníku), Bystrá, Radhošnice a Lomná, které se stékají společně se svými přítoky na území Frenštátu pod Radhoštěm. Dalšími většími přítoky jsou Ostravice, Olše, Ondřejnice, Lubina a Tichávka. Nejdelším tokem, který protéká DP Trojanovice je Bystrý potok v délce 6 km, pramenící na okraji Moravskoslezských Beskyd v nadmořské výšce 820 m na západním úbočí vrcholku Muroňka, nedaleko hory Kykulka, který se u Bašky vlévá do Ostravice. Tvary říčních sítí jsou převážně stromovité, toky krátké, bystrinného charakteru, ve většině případů s protáhlým tvarem povodí. Průměrný specifický odtok přesahuje většinou 20 l/s/km^2 , značný podíl připadá na jarní měsíce, především z důvodů vysokých srážkových úhrnů, velké členitosti a sklonu reliéfu. Beskydské řeky mají ve většině případů čistotu I. a II. třídy – čistá voda. Součástí vodní sítě jsou také Lánský rybník a vodní nádrž Lubina, vybudovaná v 80. letech pro potřebu dolů.

Z biogeografického hlediska se fauna a flora, která je součástí Karpatské subprovincie, rozprostírá ve dvou bioregionech. Patří mezi ně bioregion podbeskydský, ležící na východě Moravy s hranicí Slezska na ploše 949 km^2 a nacházející se v severní části zájmového území. Největší plochu bioregionu tvoří vlhká pahorkatina s měkkými sedimenty, z níž vystupují pískovcové flyše. Na většině území se vyskytuje čtvrtý bukový stupeň, v jižních svazích jsou rozptýleny menší lokality třetího dubovo-bukového stupně. V podbeskydském bioregionu dominuje orná půda, častý je také výskyt vlhkých luk, v lesích se objevují smrčiny se zbytky bučin. Bioregion beskydský, který se rozprostírá v jižní části zájmového území, v okolí obce Trojanovice, na pomezí východní Moravy, Slezska v České republice, Slovenska a Polska. Plochu 865 km^2 zaujímá především nejvyšší karpatské pohoří na území ČR, Moravskoslezské Beskydy.

V dané lokalitě převažuje horská západokarpatská biota. Je zde zastoupena velká škála vegetačních stupňů, a to od 4. bukového až po 7. smrkový. Pro tuto oblast jsou typické i horské bučiny, suťové lesy, menší rašeliniště a smrčiny. Velmi hodnotné jsou také horské louky. Pole se v beskydském regionu takřka nevyskytují. V přechodné a nereprezentativní zóně jižněji od Frenštátu pod Radhoštěm leží území v prostoru mezi Trojanovicemi, Kunčicemi pod Ondřejníkem a Čeladnou. Větší část zájmové lokality náleží z fytogeografického hlediska do karpatského mezofytika, fytogeografického okresu Podbeskydská pahorkatina, podokresu Beskydské podhůří. Menší lokality se vyskytují i v karpatském oreofytiku, fytogeografického okresu Moravskoslezských Beskyd, podokresu Radhošťské Beskydy. (CULEK, M., 1995)

Vysoký přírodní potenciál území byl důvodem vyhlášení **CHKO Beskydy** v roce 1973 (dne 5. 3. 1973), která v době vyhlášení byla plochou 116 tis. ha největším zvláště chráněným územím v České republice. S dobývacím prostorem se území CHKO Beskydy kryje plochou 29,7 km², což tvoří 46,48 % celkového území DP. Důvodem vyhlášení CHKO Beskydy byly výjimečné přírodní hodnoty, především původní horské pralesovité porosty, jejichž stáří se odhaduje na 160-250 let, s výskytem vzácných karpatských živočichů a rostlin, druhově pseudokrasové jevy a mnoho dalších. Více než 60 % lesních porostů tvoří lesní vegetační stupeň jedlobukový. Nejrozšířenější dřevinou v zájmové lokalitě je smrk ztepilý, který pokrývá až 70 % zalesněného území. Po vstupu do Evropské unie, byla tato oblast ohodnocena, jako evropsky významná přírodní lokalita Beskydy. Na území chráněné krajinné oblasti bylo vyhlášeno 50 maloplošně zvláště chráněných území. Velkou roli hraje územní překrytí s mezinárodně významnými ptačími oblastmi – Beskydy a Horní Vsacko, které z velké části zasahují na oblasti DP Trojanovice, a s chráněnou oblastí přirozené akumulace vod. CHKO Beskydy se rozděluje do 4 zón:

1. *zóna* – přírodní – jádrová (zahrnuje polopřirozené a přirozené lesní společenstva, málo pozměněná člověkem)
2. *zóna* – polopřirozená (obsahuje lesní porosty s přeměněnou druhovou skladbou a druhově bohaté travní porosty, nízká intenzita obhospodařování)
3. *zóna* – kulturně – krajinná (zařazuje lesní monokultury hospodářského lesa, louky a pastviny s rozptýlenou zástavbou)

4. zóna – sídelní (zahrnuje souvislejší zastavěné území, intenzivní obdělávání zemědělské půdy)

Území dobývacího prostoru zasahuje do všech zón, v jihovýchodní části zasahuje do nejvíce ohrožené 1. zóny v prostoru Stolové hory.

V jižní části dobývacího prostoru se rozprostírá lesní **přírodní rezervace Noříčí**, která se nachází na katastrálním území obce Trojanovice v I. zóně CHKO Beskydy. Byla vyhlášena 22. 7. 1955, přehlášena 3. 8. 1999, na celkové ploše 37,9027 ha. Předmětem ochrany je zejména cenný lesní porost s přirozenou dřevinnou skladbou typickou pro západokarpatskou oblast na prudkých suťovitých svazích rozsochy Noříčí hora (1 047 m n. m.) s bohatým zastoupením lesních typů. Posláním rezervace je také zajištění lesního společenstva s ohroženými rostlinnými a živočišnými druhy.

Nařízením okresního úřadu ve Frýdku-Místku dne 10. 7. 2000 vznikla **PR Les na Rozdílne** o rozloze 5,5 ha, která nespadá pod území CHKO Beskydy. Nachází se na severu zájmové oblasti v katastrálním území obce Kunčice pod Ondřejníkem. Důvodem vyhlášení rezervace je především ochrana ekosystémů smíšeného lesa s geofondem autochtonních dřevin a biotopem ohrožených druhů živočichů.

PR Skalka byla vyhlášena v roce 1977 především pro výskyt zbytků přirozených starých jedlobučin, jeřábů a smrků, místy pralesovitého charakteru. Vrch Skalka je nejvyšším bodem horského masívu Ondřejník, který se nachází na ploše 35,44 ha na katastrálním území obce Kunčice pod Ondřejníkem.

Soustava chráněných území evropského významu se nazývá **Natura 2000**. Dělí se podle dvou zákonných předpisů (směrnic) Jsou to směrnice o ochraně volně žijících ptáků, podle které jsou vyhlášovány pro určité druhy ptáků tzv. “ptačí oblasti“ (SPA) a směrnice o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, kteří jsou na pokraji vyhynutí a přírodních stanovišť (např. lesní prameniště, květnatá bučina, orchidejová louka, jalovcová pastvina), podle níž jsou vyhlášována zvláště chráněná území (SAC) pro vybrané druhy živočichů, rostlin a určité lokality s ohroženou přírodou. Cílem je především zachovat na území Evropské unie biologickou rozmanitost a chránit přírodu s velmi vzácnými živočichy, rostlinami a významná přírodní stanoviště. V České republice se plocha Natury 2000 shoduje pouze s územím CHKO Beskyd.

7.2. Základní strukturní prvky krajiny

Dobývací prostor zasahuje z 90 % do přírodě blízkých, hodnotných společenstev, které jsou z 60%¹⁴ tvořeny **lesní plochou**, zejména v jižní části zájmového území a také v menším rozsahu na severu v oblasti Ondřejníku. Lesní pozemky jsou charakterizovány jako území s lesním porostem a lokality, u nichž byly lesy odstraněny za účelem jejich obnovení. Nejrozsáhlejší plochy se vyskytují v Moravskoslezských Beskydech. V Podbeskydské pahorkatině převládá bukový lesní vegetační stupeň, který je ostrůvkovitě rozdělen dubovo-bukovými lesy. Lesy jsou v této oblasti především smíšené. Nejrozšířenější dřevinou je smrk ztepilý, který zaujímá až 70 %, následuje buk lesní s 17 % a jedle bělokorá, která se nachází na 3 % lesních ploch. Podíl jedle bělokoré je v oblasti Beskyd nejvyšší v České republice. Lesní porosty pokrývají více než 2/3 území Trojanovic a Čeladné (až 80 %). Ve většině obcí se procentuální zastoupení lesního porostu pohybuje okolo 30 - 40 %. Výjimkou je město Frenštát pod Radhoštěm, kde se lesy vyskytují pouze na 6 % území v západní, okrajové části a Tichá, ve které téměř polovinu plochy obce pokrývá orná půda a lesy jsou pouze na 1/5 území.

Plochy určené pro zemědělskou výrobu a pastevectví jsou označovány jako **zemědělské půdy**. Ty tvoří orná půda, se svrchní úrodnou částí zvanou ornice, zahrady, ovocné sady, trvalé travnaté porosty, dále i chmelnice a vinice. Ty se však v zájmové lokalitě nenachází. V České republice tvoří zemědělské plochy více než polovinu celkové rozlohy státu. Za posledních 15 let došlo ke snížení ploch se zemědělskou půdou a naopak k nárůstu výměry lesních půd.

Souvislé pozemky o výměře větší než 0,25 ha, které jsou osázeny ovocnými stromy, zákrsy ovocných stromů nebo angrešty či rybízem, se nazývají **ovocné sady**. V roce 2008 tvořily v České republice plochu 20 108 ha¹⁵. Moravskoslezský kraj, který zaujímá většinovou část řešené oblasti, představuje z tohoto území pouze malou část a to 3 %. Nejrozsáhlejší území se v dobývacím prostoru nachází na SV, zejména v části, která spadá do okresu Frýdek-Místek, kde sady pokrývají 150 ha plochy. Malou

¹⁴ Data získána z Údajů katastru nemovitostí (Úhrnné hodnoty druhů pozemků), vlastní zpracování

¹⁵ <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/2133-08>

plochu zaujímají také v jižní oblasti zájmového území. Ovocné sady se rozprostírají na katastrálním území 4 obcí: Kozlovice (42 % katastrální výměry), Pstruží, Lhotka u Frýdku – Místku a v Rožnově pod Radhoštěm (12 % území města V řešené oblasti jsou sady osazovány především jabloněmi, které jsou v České republice nejrozšířenější a to až 50 % z celkové výměry sadů. Dalším druhem ovocných stromů pěstovaných v této oblasti jsou hrušně a na severu Zlínského kraje slivoně.

Zahrada je území, ve kterém je prostor využit k pěstování okrasných rostlin, ale i rostlin určených ke konzumaci. Zpravidla vytváří souvislý celek s obytnou či hospodářskou zástavbou. Botanické zahrady jsou specializované na vědecké účely. Arboreta slouží zejména k výzkumným a pedagogickým potřebám. Zahrady jsou často kombinovány s jinými krajinnými prvky např. s alejemi, parky a dalšími. V řešeném území je zastoupení zahrad v průměru 5 %. S výjimkou Frenštátu pod Radhoštěm, kde se vyskytují na 13 % plochy města. Hlavním důvodem vyššího procentuálního zastoupení je především urbanistický charakter obce, kdy obyvatelstvo je soustředěno z velké části do panelových domů, a proto se vytváří rozsáhlé zahrádkářské kolonie na okrajích města. Nejrozsáhlejší zahrádkářská oblast, nacházející se v SV části města, se začala rozvíjet v 70. letech. V největší obci dobývacího prostoru, Čeladné, zahrady tvoří pouze 1 %, kdy z plochy 5906 ha zaujímají pouze 88 ha. Příčinou nízkého rozsahu zástavby a na ni navazujících zahrad je z více než ¾ zalesněná plocha obce, a proto jsou také ostatní krajinné prvky potlačeny.

Zemědělsky obdělávaná plocha, kde se pěstují zemědělské plodiny v pravidelných časových intervalech a která může být vlivem pěstování víceletých rostlin dočasně zatravněna, je označována jako **orná půda**. Její podíl v Moravskoslezském kraji, kde se nachází téměř celá zájmová oblast, je v celorepublikovém srovnání mírně podprůměrný, v roce 2006 tvořila 32,1 % území kraje. Dominantní postavení na osevních plochách v České republice a zároveň i v oblasti dobývacího prostoru mají obiloviny, které jsou na více než 60 % území. Nejrozšířenější plochy jsou posety pšenicí, ječmenem a kukuřicí na zrna. Dalšími plodinami jsou píce, jejichž podíl však klesá na úkor obilovin. Od roku 1993 se výrazně zvýšil podíl půdy osázené řepkou. V jednotlivých obcích je zastoupení orné půdy rozličné. Nejmenší plochu zaujímá v Čeladné, pouze 4%, jelikož velká část území je pokryta lesním také plocha orné půdy je v Tiché, kde tvoří téměř polovinu celkové

výměry plochy obce, a kterou obhospodařuje Zemědělské družstvo Javorník, zabývající se převážně rostlinnou výrobou kombinovanou se živočišnou a také slévárenstvím hliníku. Rozsáhlé plochy orné půdy, zejména v jihovýchodní části zájmové oblasti, se nachází ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde představují 1/3 území města. Významným krajinným prvkem je i v Bordovicích, Veřovicích a Pstruží, ve kterých tvoří 20 % plochy. Ve zbývajících obcích se orná půda rozprostírá v průměru na 15 % území.

Trvalé travní porosty představují pestré společenstvo rostlin, z nichž nejdominantnější je tráva a také bobovité rostliny a byliny. Vytváří se vlivem podmínek na stanovištích, kde se nacházejí. Výraznou roli hraje rovněž působení člověka. Podle převahy těchto podmínek se dělí na přirozené, složené z původní druhové skladby, polopřirozené, ovlivněné záměrnou činností člověka, mezi kterou řadíme spásání, hnojení a odvodnění a umělé, které byly nově založené po předchozím obnovení krajiny stanoviště. Jejich hlavní funkcí je udržení ekologické stability krajiny, především ve smyslu retenční kapacity k zadržení vody, ochrany půdy proti erozním jevům a poskytnutí rozsáhlých ploch velkému množství druhů zvířat. Významným prvkem je i rekreační funkce. Z hlediska produkce zahrnuje spásání, sečení a také využití kombinované. Do trvalých travních porostů se zahrnují louky, pastviny, pastevní výběhy. Tyto porosty jsou roztroušeny po celé ploše od nížin až do hor. Ve většině obcí dobývacího prostoru zaujímají travnaté plochy v průměru 10 – 20 %. Nejrozsáhlejší území tvoří v Kunčicích pod Ondřejníkem a to 29 %, naopak téměř zanedbatelnou plochu zaujímají v Kozlovicích (4 ha) a v Lhotce u Frýdku-Místku (jen 2 ha), ve Frenštátě pod Radhoštěm pak pouze 1% katastrální území města.

Vodní plochy, do kterých jsou zahrnuty rybníky, toky přirozené i umělé, vodní nádrže a zamokřené plochy, pokrývají 2% dobývacího prostoru. Největší území zaujímají vodní plochy ve Frenštátě pod Radhoštěm a to 2,5 %. V Kozlovicích a Tiché zaujímají 2 % území. Nejvýraznějším prvkem je přirozený vodní tok, který představuje ve všech obcích nejméně polovinu z vodní plochy. Vodní tok je charakterizován jako povrchová voda tekoucí vlastním spádem korytem trvale anebo pouze převážnou část roku. Dělí se na přirozený a umělý. Přirozený vodní tok vzniká působením přírodních faktorů společně s tekoucí vodou. Jeho součástí jsou i toky, jejichž charakter byl pozměněn technickými faktory (např. opevnění břehů). Umělý vodní tok je vytvořen člověkem (např. vodní kanály). Přirozený vodní tok zaujímá nejmenší plochu

v Kunčicích pod Ondřejníkem (48 %) a v Kozlovicích (53 %). Území větší než 90% ze všech vodních ploch tvoří v Čeladné a Tiché. Největší vodní plochu zabírají v Rožnově pod Radhoštěm (96%). Působením geologických a fyzickogeografických činitelů vznikla velmi hustá říční síť tvořená menšími toky. Na zájmovém území se nenachází větší vodní nádrže, které mají převážně charakter tůní. Rybníky jsou uměle vytvořené, mělké vodní nádrže za uměle nasypnými zemními hrázemi napájené dešťovou vodou, umělými kanály či vodními toky, určené zejména k chovu ryb s možností vypouštění. V řešené lokalitě se nachází jen v obcích Pstruží a Tichá, kde zabírají pouze jednu desetinu katastrálního území. Z vodních nádrží výrazně převažují ty, které byly vytvořené záměrnou lidskou činností, tedy umělé. Ty se nacházejí ve všech obcích dobývacího prostoru, s výjimkou Lhotky u Frýdku-Místku a Veřovic. Vodní nádrže vzniklé přirozenými procesy, bez antropogenního zásahu se označují jako přírodní nádrže. Tyto plochy se vyskytují v Čeladné, ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde představují téměř 6% z vodních ploch. Malé území zaujímají také v Tiché (2 % vodních ploch) a v Kunčicích pod Ondřejníkem, kde tvoří 193 ha z plochy obce. Zemský povrch, který je trvale nebo většinu roku rozbředlý, označujeme jako zamokřenou plochu. Řadíme zde bažiny, mokřady a močály. Nevyskytují se v Bordovicích a Rožnově pod Radhoštěm. Malou plochu zaujímají zamokřené plochy v Tiché (pouze 1% vodních ploch) a v Trojanovicích (5% vodních ploch). V Kunčicích pod Ondřejníkem představuje téměř polovinu z vodních ploch a rovněž velké území zamokřená plocha zaujímá v Kozlovicích a Veřovicích (39 % vodních ploch) a v Lhotce u Frýdku-Místku (28 % vodních ploch).

Do krajinné struktury každé obce náleží **zastavěné plochy**, které jsou popisovány územím zastavěné budovou a jiným objektem včetně přístavků společně s pozemkem, na kterém se plocha nachází. Náleží do nich nejen zástavba bytů, ale i zbořeniště, kdy se na pozemku stále vyskytují části zdiva, které jsou ovšem neobyvatelné a společný dvůr. Největší území tvoří ve městech, Frenštátě pod Radhoštěm a to 7%, z nichž 2% představuje zbořeniště a 1% společný dvůr a kde je poměr mezi zástavbou panelovou a rodinných domů shodný. V Rožnově pod Radhoštěm, kde se vyskytuje na 4% plochy a v němž společnému dvoru přísluší 12% a zbořeništi 1% z celkové zástavby. Ve zbývajících obcích se nachází na 1-2% katastrálního území, kde výrazně převažuje zástavba bytů, která v každé obci tvoří více

než 90%, společný dvůr a zbořeniště nepřesahují 5% z celkové zastavěné plochy. Zástavba rodinných domů tvoří převážnou většinu rurální krajiny, v menší míře se vyskytují i bytové domy, naopak panelové domy jsou velmi rozšířené obzvláště v urbánní zástavbě.

Mezi **ostatní plochy** patří všechny zbylé pozemky, určené jako prostory pro skladiště, dílny, stavební místa, pozemky, které jsou určeny pro telekomunikaci, dopravu, kde řadíme sem například parkoviště, dále také místa pro zdravotnictví, rekreační plochy u chat a hotelů, sportovní prostory, plochy určené jako státní přírodní rezervace, či jiná chráněná území, areály kulturních památek, parky, pozemky vyhrazené k dobývacím účelům, hřbitovy, území, která jsou zemědělsky neobdělávaná, například rokle, ochranné hráze, nebo výmoly také všechny druhy komunikací a další plochy. Nejrozsáhlejší území a to 22% zaujímají ostatní plochy ve Frenštátě pod Radhoštěm, také v Rožnově pod Radhoštěm, kde tvoří poměrně velkou plochu, téměř 13%. Ve zbývajících obcích se procentuální zastoupení ostatních ploch pohybuje průměrně v rozmezí mezi 5 - 9%, z nichž nejmenší je ve Veřovicích, pouze 4,5%. Dráha, se v této oblasti omezuje pouze na železniční trať, neprochází Kozlovicemi, Lhotkou u Frýdku-Místku, Tichou a Trojanovicemi. Největší území z ostatní plochy, téměř 23 % představuje ve Veřovicích, naopak nejmenší v Rožnově pod Radhoštěm, jen 1 %. Pojem *dálnice* vznikl zkrácením slov “dálková silnice“, podle norem je charakterizována jako nejvyšší komunikace, která splňuje mezinárodní podmínky, mezi které patří stoupání, oblouky, rychlost. V řešené lokalitě zasahuje pouze čtyřmi ary do katastrálního území Frenštátu pod Radhoštěm. Další pozemní komunikací jsou *silnice*, kterým přísluší pozemky, na nichž se nachází silnice I. až III. třídy, včetně jejich součástí. V dané lokalitě náleží těmto pozemkům největší území v obci Pstruží, 10 % z ostatních ploch a v Lhotce u Frýdku-Místku, kde tvoří 9,5 %. V Čeladné tvoří silnice jen 2 %. Nejrozšířenější území u ostatních ploch podle způsobu využití zaujímají *ostatní komunikace*. Ty jsou definovány jako pozemky, na kterých jsou místní, účelové nebo zpevněné lesní komunikace. V obcích dobývacího prostoru představují území větší než 30 % z ostatních ploch, s výjimkou Čeladné a Rožnova pod Radhoštěm, ve kterých tvoří pouze 20 %. V Pstruží je síť tohoto typu komunikací nejhustší. Do *ostatní dopravní plochy* spadají pozemky, na nichž se nachází letiště, přístav a také veřejné parkoviště, jenž není součástí pozemní komunikace. Vyskytuje se jen na území

o velikosti 17 arů v Čeladné a v Rožnově pod Radhoštěm, kde zaujímá ještě menší území, pouze 9 arů. *Zeleň* se ve městech stala synonymem pro parky, okrasné zahrady, aleje a další útvary krajinné struktury vytvořené člověkem. Je definována jako souhrn spontánně vzniklých anebo záměrně vytvořených vegetačních prvků. Především sem zařazujeme stromy, keře, trávničky a květiny i prvky neživé přírody, například vodu a kameny, které jsou udržovány zahradnickými a také krajinářskými metodami. Nejrozsáhlejší plochu představuje zeleň ve městech, v oblasti dobývacího prostoru jsou to města Rožnov pod Radhoštěm, ve kterém tvoří více než 2 % z plochy města a na 1,5 % území Frenštátu pod Radhoštěm. V Lhotce u Frýdku-Místku a v obci Pstruží se nevyskytuje. Mezi *sportovní a rekreační plochu* řadíme mimo jiné stadion, koupaliště, autokemp, fotbalové hřiště, vyskytující se na území každé obce, golfové hřiště. Celorepublikový význam má především golfové hřiště v Čeladné, které nabízí kvalitní zázemí. Vlivem jeho rozsahu se na více než 2 % území obce Čeladná vytvořila největší sportovní a rekreační plocha ze všech obcí dobývacího prostoru. Velká území pokrývají areály pro sport a rekreaci také v Kunčicích pod Ondřejníkem, kde z ostatních ploch zaujímají 19 %. Ve zbývajících obcích zájmové oblasti je tato plocha zanedbatelná. *Hřbitov a urnový háj* se nenachází na území Čeladné, Pstruží, Trojanovic, tyto obce využívají hřbitovy v okolních katastrech, v ostatních obcích zaujímají pouze území do 1 % z ostatní plochy, mimo Tichou, ve které jde o plochu téměř 3%, jelikož do katastrálního území obce spadá i druhý hřbitov, pro Frenštát pod Radhoštěm. Ve Frenštátě pod Radhoštěm tvoří 13 % z ostatní plochy, v Lhotce u Frýdku-Místku 10 % a v Rožnově pod Radhoštěm a Tiché téměř 8 % *manipulační plocha*, nezastavěná plocha mezi budovami sloužící k překládání, skladování, či k jiné manipulaci s materiálem. V opačném případě ve Veřovicích a Trojanovicích představuje území o bezvýznamné rozloze. Do skupiny *dobývací prostor* spadají prostory, ve kterých se nachází část, jedno anebo několik výhradních ložisek. V obcích řešené lokality, kde se nachází, tvoří malou plochu, pouze v řádech desetin hektarů, 2 ha a tedy nejrozšířenější území představuje v Tiché. Ve Frenštátě pod Radhoštěm, Kunčicích pod Ondřejníkem, Lhotce u Frýdku-Místku a v Pstruží se tyto prostory vůbec nevyskytují. Další objekt, který se řadí do ostatních ploch je *skládka*, zařízení sloužící k trvalému ukládání odpadu. Vyskytuje se jen na 63 arech katastrálního území Rožnova pod Radhoštěm, a to velmi okrajově, po pravé straně silnice směrem na Vidče v lokalitě Kozák. Její provoz

byl ukončen v roce 1995, v současnosti je osázená zelení, zcela zrekultivována a těleso skládky je chráněno foliemi a geotextíliemi. V průměru 17,7% území ostatních ploch u všech obcí dobývacího prostoru zaujímají *jiné plochy*, do kterých patří pozemky, které nenáleží do žádné již zmíněné skupiny. Největší území z ostatních ploch, více než 22% se nachází v Tiché, Trojanovicích, Kozlovicích a Frenštátě pod Radhoštěm, ve všech ostatních obcích je jiná plocha zastoupena na území větším než 10% s výjimkou Pstruží, kde tvoří 9%. Jako *neploďná půda* se označuje pozemek, jenž nelze zemědělsky obdělávat pro jeho zamokření a nedostupnost a který neposkytuje trvalý užitek. Řadíme zde skály, svahy, rokliny, ochranné hráze, či meze s kamením. Nejrozsáhlejší území představuje ve Lhotce u Frýdku-Místku, bezmála 40% z ostatních ploch a také v Kozlovicích, kde zaujímá ¼. Naopak v Kunčicích pod Ondřejníkem a Frenštátem pod Radhoštěm je neploďná půda jen na 8% ostatní plochy. V Trojanovicích se na území o velikosti 1 aru vyskytuje pozemek, u kterého nebylo specifikováno využití plochy.

8. Srovnání krajinné struktury obcí Trojanovice a Tichá

Krajinná struktura Trojanovic, které svým katastrálním územím spadají do CHKO Beskydy, je velmi diferencovaná od krajiny v obci Tichá, jenž se nachází vně zvláště chráněného území. Obce se rovněž odlišují v rozloze, Trojanovice zaujímají plochu 3580 ha, obec Tichá představuje území o velikosti 1643 ha. Rozloha Trojanovic je teda o $\frac{1}{4}$ větší než rozloha Tiché.

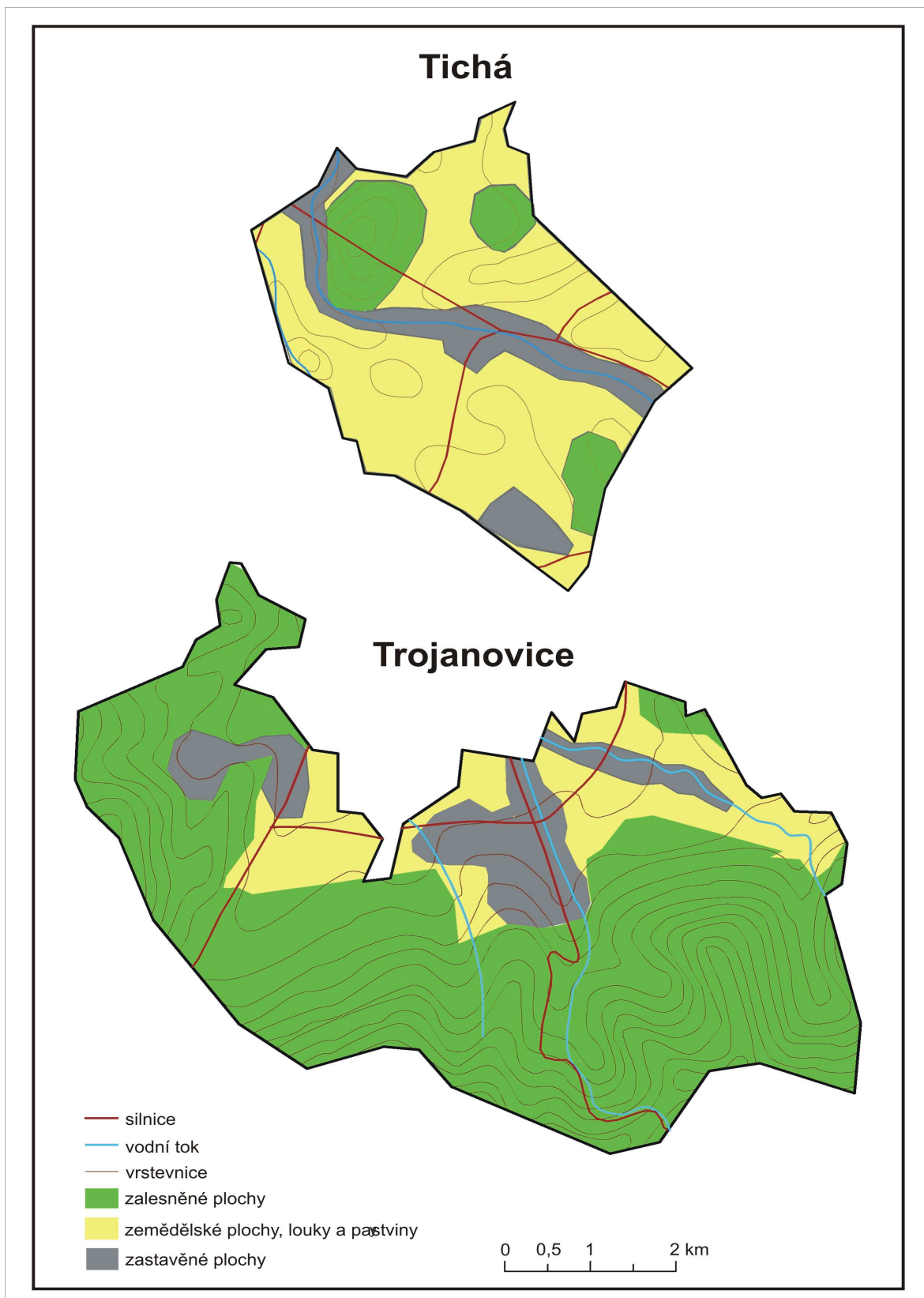
Plochy sloužící k zemědělské činnosti tvoří 70% celkové výměry Tiché, z nichž převažuje orná půda s 43%. V současnosti stále většího významu nabývají travní porosty, jenž se nachází na 20% území obce. V Trojanovicích jsou zemědělské plochy potlačeny, představují pouze $\frac{1}{4}$ území obce. Nejčastěji jsou tyto pozemky, které zaujímají asi 11 % celkové plochy, využívány jako travní porost. Orná půda v Trojanovicích není příliš rozvinutá, nezaujímá ani 10% plochy obce. Ovocné sady se nevyskytují na území ani jedné obce.

V Trojanovicích je velká část plochy pokryta lesním porostem. Lesy představují území o rozloze 2440 ha, což tvoří 67% celého katastru. Naopak v Tiché jsou lesní společenstva zastoupena pouze na 18% území obce.

Zástavba je v Trojanovicích rozložena do všech částí obce s výjimkou jižní oblasti, kterou pokrývá výhradně lesní porost. Nejrozsáhlejší soustava zastavěné plochy se v Tiché táhne podél hlavní silnice a zároveň podél vodního toku Tichávka. Malé území je zástavbou pokryto také v JV části, při hranici s katastrálním územím Frenštátu pod Radhoštěm a Kunčic pod Ondřejníkem.

V Tiché zaujímají vodní plochy 2% a v Trojanovicích téměř 1% z celkového území obce. Více než 80 % vodní plochy tvoří v obou obcích přirozený vodní tok.

Bezmála 8 % katastru obce Tichá představují ostatní plochy, pozemky, které jsou značně různorodě využívány. V Trojanovicích jsou zastoupeny téměř na 6% území obce. Nejrozšířenější typem ostatních ploch v Tiché i v Trojanovicích jsou ostatní komunikace. Ty tvoří z ostatních ploch více než 35%.

Obr. č. 3: Schematické znázornění krajinné struktury Trojanovic a Tiché v roce 2009

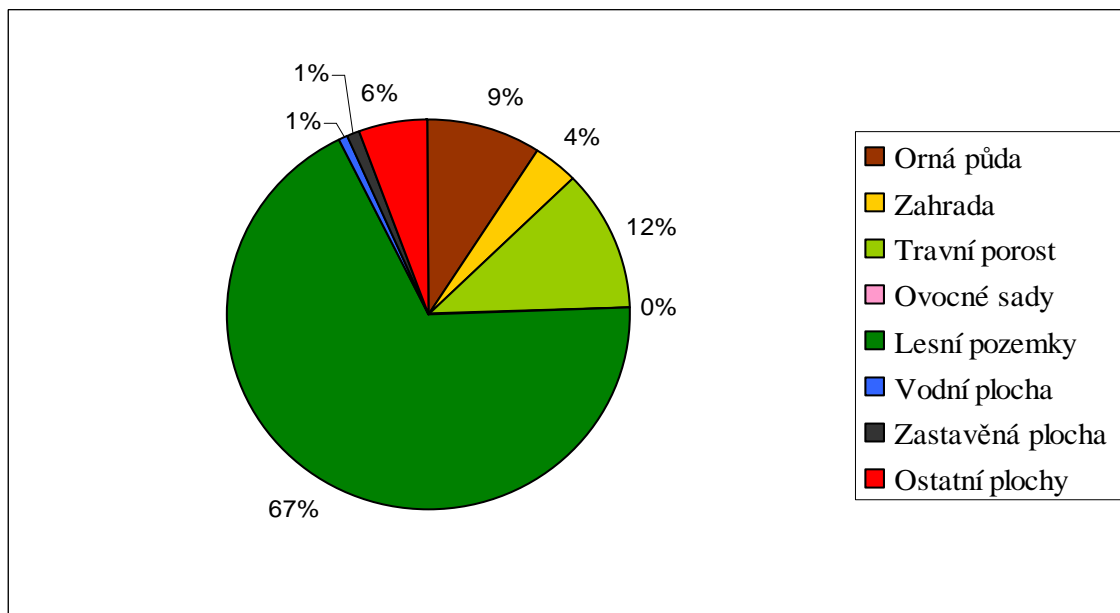
Trojanovice

Trojanovice se nachází v jižní části dobývacího prostoru. Na území obce spadá největší plocha dobývacího prostoru a to 2540 ha. Svou rozlohou (3580 ha) je druhou největší obcí v zájmovém území. Z celkové plochy zaujímají téměř 70 % lesní pozemky. Druhou největší plochu mají poté travní porosty s 12-ti %. Další druhy pozemků se podílejí na celkové ploše méně než 10-ti %. Z těchto hodnot vyplývá, jaké dalekosáhlé důsledky by mohla mít těžba uhlí na katastru obce, nemluvě o zhoršení kvality ovzduší v blízkém okolí potenciálního dobývacího prostoru.

Tab. č. 2: *Krajinná struktura obce Trojanovice*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	327,3	662
Zahrada	125,5	1257
Travní porost	426,3	1250
Ovocné sady	0,0	0
Lesní pozemky	2439,6	529
Vodní plocha	26,7	87
Zastavěná plocha	32,7	1734
Ostatní plochy	201,9	1440
Celkem	3580,0	6959

Graf č. 6: *Krajinná struktura obce Trojanovice (v %)*

V Trojanovicích dominují smíšené lesy, s občasou převahou kulturních porostů smrku, vyskytujících se především ve vyšších částech Beskyd. Ve vrcholových oblastech se nachází porosty kleče. Strmé svahy horského masívu Radhošť pokrývají z velké části buky. Podél vodních toků a také v oblasti lesních pramenišť rostou zejména jasany a olše s občasným výskytem vrby. Z dalších listnatých stromů se na území obce vyskytují habry, javory, lípy, jeřáby a duby. Z jehličnanů jsou zastoupeny borovice, modřín a jedle. Původní pralesovitý charakter lesa se vyskytuje ostrůvkovitě v přírodních rezervacích. V současné době dochází ve vyšších polohách k vysazování monokultur, především bukových.

Na území obce Trojanovice se orná půda vyskytuje pouze v malém rozsahu. V současnosti dochází k zatravnění a přesunu výroby z horských oblastí do lokalit s nižší nadmořskou výškou a úrodnější půdou. V menší míře se zde ještě pěstují brambory, obilniny a malou plochu pokrývá půda, kde se pěstuje pohanka.

V minulosti se v Trojanovicích v souvislosti s valašskou kolonizací rozvíjelo salašnictví, kdy se půda z údolí až do vrcholů hor obhospodařovala pasekářsky. V těchto oblastech poté vznikly louky a pastviny s typickou květenou, tvořenou kopretinami, zvonky, kohoutky, škardami a mnoho dalších. Na horských loukách roste

hořec tolitovitý, hvozdík kropenatý, mochna zlatá a velké množství keříků borůvek a brusinek.

Katastrální území Trojanovic tvoří hustá síť vodních toků, pramenících především v beskydském podhůří. Tyto vodní toky zaujímají 26 ha plochy obce. Největšími toky katastrálního území obce jsou říčky Lomná a Lubina. Lomná protéká podél hlavní silnice, která je důležitým dopravním spojením mezi Frenštátem pod Radhoštěm a rekreačním střediskem Pustevny. Kromě horní části toku je Lomná na území obce regulovaná, jelikož v jejím povodí je půda velmi nestabilní. Při povodni v roce 1997 vyhloubila obrovské koryto, což bylo způsobeno v důsledku podmáčeného povrchu. Hlavním tokem celého dobývacího prostoru je Lubina, která pramení v nadmořské výšce 704 m n. m. v jižní části obce Trojanovice. Dalším významným je Bystrý potok, který protéká východní, okrajovou částí obce a jenž zásobuje obec pitnou vodou. Jsou potoky Lánský, Rokytná, Radhošnice, Velký Škaredý a také Malý Škaredý. Na katastrálním území obce se nachází několik vodních ploch a velké množství různě velkých tůní, jež nemají oficiální názvy. Výjimkou je vodní nádrž Lubina, která se nachází na východě obce a jenž byla vybudována pro potřeby Dolu Frenštát. Jižní hranicí obce ve směru od Malého Javorníku - sedlo Pindula – Velká Polana – Radhošť – Pustevny – Tanečnice probíhá hranice dvou úmoří a to Černého a Baltského moře.

Obr. č. 4: *Regulované koryto Lomné*
(Martina Vodolánová, 20. 3. 2009)

Zastavěná plocha je soustředěna především do střední části obce, prolíná se s loukami a pastvinami a je obklopená pohořím Moravskoslezské Beskydy. Výjimkou je severní částí, kde Trojanovice přímo navazují na Frenštát pod Radhoštěm. Je přizpůsobena horskému krajinnému rázu, v roce 2005 bylo v řešeném území zjištěno 710 trvale obydlených bytů. V obci se vyskytují pouze dva bytové domy. V posledních letech však došlo k velkému rozvoji a nárůstu zástavby rodinných domů, nerozšířenější jsou domy cihlové a v dnešní době také dřevěné, tzv. roubenky. Nárůst zastavěné plochy je způsoben nejen krásnou krajinou s panoramou Moravskoslezských Beskyd, ale taky zvyšujícími se náklady na bydlení ve městech. V blízkosti Trojanovic se nachází města Frenštát pod Radhoštěm, Rožnov pod Radhoštěm a také nedaleký Nový Jičín, či Frýdek-Místek, jejichž obyvatelé obce často řeší bydlení v perspektivních okolních obcích. V zmiňované lokalitě je reálné získat 6 – 9 nových bytů ročně. Trojanovice jsou významným rekreačním střediskem, proto velká část zastavěné plochy je tvořena chatovou oblastí, také penziony a rekreačními areály. K tzv. druhému bydlení, kam se nezařazují zahradní chaty a další objekty sloužící k rekreaci, je využívána značná část formálně neobydlených domů, kterých je podle posledních zjištění téměř 600. Často pak vzniká problém určit, zda se jedná o rekreační objekt,

který je tvořen z poloviny zděnou a z poloviny dřevěnou zástavbou, či rodinný dům. Nejrozsáhlejší rekreační plochy jsou v jižní části obce, v podhorské oblasti. Největší souvislá chatová oblast se rozprostírá po pravém břehu říčky Lubiny a je obklopena zástavbou rodinných domů. Pro rekreanty je v obci mnoho příležitosti nejen k turistice, cyklistice, ale taky k zimním sportům. Na katastrálním území Trojanovic se nachází zimní středisko Pustevny, které má velký vliv na rozvoj cestovního ruchu v dané oblasti.

Obr. č. 5: *Chatová osada v jihozápadní části obce*
(Martina Vodolánová, 20. 3. 2009)

Ve spojitosti s těžbou zemního plynu se na území Trojanovic vyskytuje pět vrtů, které jsou určené pro průzkumné práce. Vrty NP-805, v hloubce 1093,7 m z roku 1977 a NP-546 z roku 1974 o hloubce 1409,5 m jsou velmi problémové, jelikož je v jejich oblasti vysoká koncentrace methanu (28 %), která způsobuje výbuchy a časté požáry. Dalším problémem je výskyt 4 z 5 vrtů v oblasti CHKO Beskydy, z nichž tři spadají do 3. a jeden do 2. zóny.

Velký význam pro Trojanovice má cestovní ruch, díky němuž se v obci vybudovaly četné sportovní a rekreační areály pro vyžití turistů a rekreantů. V Trojanovicích se nachází dvě fotbalová hřiště, první v části Bystré a druhé v blízkosti

areálu Dolu Frenštát. Další sportovní areály jsou součástí rekreačních areálů, kterých je v obci velké množství.

Trojanovicemi prochází dvě silnice III. třídy. První, jenž vede z Ráztoky do Frenštátu pod Radhoštěm a druhá, která spojuje silnice II. třídy číslo 483 z Frenštátu pod Radhoštěm do Frýdlantu nad Ostravicí a I. třídy číslo 58 z Frenštátu pod Radhoštěm do Rožnova pod Radhoštěm.

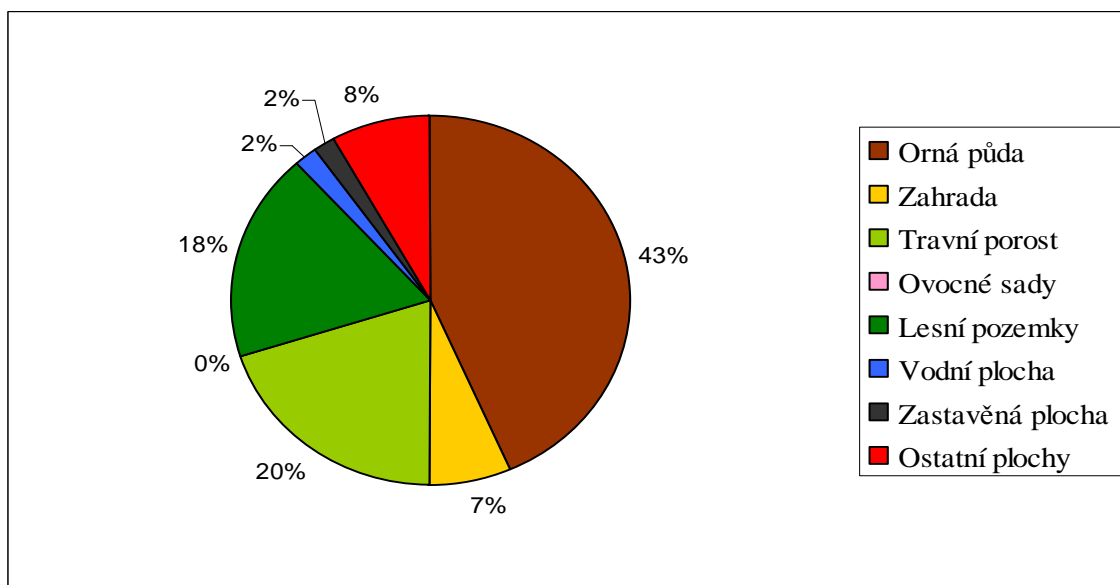
Tichá

Obec Tichá leží v severní části dobývacího prostoru. Rozloha obce je 1643 ha, z nichž dobývací prostor zaujímá pouze 40 ha. Z celkového území Tiché zaujímají největší plochu zemědělské půdy, z nichž dominuje orná půda. Ta tvoří 43 % plochy obce. V současné době je však potlačena a nahrazována trvalými travními porosty. Významným krajinným prvkem je také travní porost, který představuje 20 % plochy. Lesní porosty jsou zastoupeny 18-ti %. Ostatní plochy tvoří 19 %.

Tab. č. 3: *Krajinná struktura obce Tichá*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	712,9	358
Zahrada	109,1	924
Travní porost	328,3	459
Ovocné sady	0,0	0
Lesní pozemky	299,9	281
Vodní plocha	34,6	62
Zastavěná plocha	28,1	833
Ostatní plochy	130,9	794
Celkem	1643,7	3711

Graf č. 7: Krajinná struktura obce Tichá (v %)

V okrajové části na východě okresu Nový Jičín se rozprostírá obec Tichá, ve které se dobývací prostor nachází na 0,6% katastrálního území. Tichá sousedí na jihu území s Frenštátem pod Radhoštěm, na východě s Kunčicemi pod Ondřejníkem, na severu s Kozlovicemi a Mniší, na západě s a jihozápadě s Lichnovem.

Obec nezasahuje do CHKO Beskydy, na jejím území se však vyskytuje maloplošné chráněné území, Přírodní památka Travertinová kaskáda, která byla vyhlášena v roce 1988. zejména proto, že ji tvoří ojedinělý geologický útvar, skládající se z travertinového valu, který vznikl hydrologickým procesem podél říčky s vysokým obsahem uhličitanu vápenatého.

Obr. č. 6 : *Travertinová kaskáda v obci Tichá*
(<http://www.ticha.cz/fotogalerie/kaskada009.htm>)

Orná půda, která pokrývá podle statistik a měření katastrálního úřadu téměř polovinu území. V současné době však došlo vlivem dotací z fondu Evropské unie k přesunu většiny rostlinné výroby do okolních obcí. Převod orné půdy na trvalé travní porosty začal již v 90. letech 20. století. K odnímání zemědělské plochy dochází za účelem zalesnění, především na svažitéch a trvale zamokřených půdách, které navazují na stávající les.

Souvislé lesní porosty se vyskytují v severozápadní části obce, v oblasti Tichavské hůrky, jejíž jihozápadní úpatí je rizikovým územím pro sesuvy, kdy při větším množství srážek dochází k proudovým sesuvům hlinito – kamenitých sutí. V Tiché převažují listnaté lesy, které přechází do lesů smíšených. Lesní porosty v obci zejména pokrývají ostrůvkovitě menší plochy. Obzvláště v okolí řek jsou stromové porosty výhradně listnaté, tvořené především jasany, lípami, duby a buky, na něž navazují keřové porosty. Horní tok Tichávky je pokryt bukovým vegetačním stupněm, který v dolní části přechází do dubovo – bukového. V současné době dochází k vysazování jehličnatých stromů, zejména smrkových monokultur, které jsou z jehličnatých druhů společně s borovicí nejrozšířenější.

Hlavním vodním tokem, který prochází napříč obcí, je Tichávka, která pramení v Kunčicích pod Ondřejníkem v nadmořské výšce 470 m a ústí do Lubiny v obci Vlčovice, kde má průměrný průtok 0, 11 m³/s. Řeka je typická svými meandry, které jsou typické po celý průběh jejího toku, jenž převážně prochází zastavěným územím. Celá oblast se řadí do pstruhového pásma.

Na území obce je zastavěná plocha soustředěna především v okolí silnic III. třídy. Většinu zástavby tvoří rodinné domy, pouze v centru obce se nachází vícepodlažní domy. Chatová oblast je soustředěna do okrajových částí obce, které jsou tvořené převážně cihlovými chatami. Dalšími významnými toky jsou Bystrý potok, Dlouhý potok, Rakovec a Lubina, která však obcí protéká pouze okrajově v západní části obce.

V centrální části obce, po levé straně Tichávky, byla zřízena v roce 1994 obecní Čistírna odpadních vod, která způsobila zlepšení čistoty vody. Plní významnou funkci, jelikož je soběstačná při odvodu odpadních vod z části obce.

Na katastrálním území obce jsou čtyři parcely využívány jako hřbitov. Tvoří poměrně velkou plochu vzhledem k velikosti obce, téměř 4 ha, jelikož jsou na území obce dva. První, který se nachází na levé straně hlavní silnice z Frenštátu pod Radhoštěm do Tiché, náleží Frenštátu pod Radhoštěm, ale již spadá pod katastr Tiché. A druhý, v centru obce, v blízkosti církevní stavby, sloužící Tiché.

Z komunikací se na území obce nevyskytuje železnice ani dálnice. Nejbližší železniční spoj prochází sousedním městem, Frenštátem pod Radhoštěm. Infrastrukturu obce tvoří zejména dvě silnice III. třídy, které jsou důležitým spojením Tiché s okolními obcemi.

V jižní části obce, při hranici s katastrem Frenštátu pod Radhoštěm se nachází průmyslový areál, sloužící jako sklad pro nábytek. Zemědělské areály jsou v obci dva, po pravé straně hlavní silnice vedoucí z Frenštátu pod Radhoštěm. Oba tyto areály spadají pod činnost Zemědělského družstva Javorník, v němž je smíšená hospodářská činnost, specializovaná jak na rostlinnou, tak živočišnou výrobu.

9. Závěr

Cílem práce byla charakteristika krajinné struktury DP Trojanovice a srovnání současné krajinné struktury obcí Trojanovice a Tichá. Prvním závěrem je podrobná charakteristika krajinné struktury dobývacího prostoru. Tato lokalita byla během svého vývoje silně ovlivňována činností člověka, což se výrazně projevuje na její současné podobě. Dobývací prostor zasahuje z 90 % do přírodě blízkých, hodnotných společenstev. Bakalářská práce dokumentuje vývoj legislativy vztahující se k problematice stanovení dobývacího prostoru. Součástí úvodní části práce je fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika zájmového území. Těžištěm práce je profil dvou významných obcí na území DP Trojanovice a srovnání jejich krajinné struktury.

Nejdominantnějším krajinným prvkem na území dobývacího prostoru jsou lesní porosty. Ty se nachází na více než polovině územ, především v jižní části a také v menším rozsahu na severu v okolí Ondřejníku. Lesy jsou v této oblasti zejména smíšené. Podstatnou část území představuje také orná půda, která je však v současnosti v zájmové lokalitě nahrazována trvalými travními porosty. Tato skutečnost je způsobena dotační politikou Evropské unie, jejíž cíl je podpora a rozšíření travních porostů. Travní porosty se vyskytují na 12 % studovaného regionu. Zájmovou oblast doplňují další typy krajinné struktury. Mezi ně řadíme ostatní plochy (8 %), ovocné sady (7 %), zahrady (4 %), zastavěné plochy (2 %) a vodní plochy (1 %). Díky tomu, že převážná většina území dobývacího prostoru je tvořena lesními porosty a významnými rostlinnými společenstvy, mohla by těžba černého uhlí výrazně přetvořit přírodní ráz krajiny a tím změnit i neocenitelné ekosystémy zájmového regionu.

Na modelových územích bylo provedeno vlastní podrobné mapování krajinné struktury, které umožňuje detailní pohled na strukturu krajiny. Jako modelové obce byly zvoleny obce Tichá a Trojanovice. Obec Trojanovice (3580 ha) byla zvolena zejména s ohledem na skutečnost, že se jedná o území, které již bylo plánovanou těžbou uhlí dotčeno. Krajinná struktura obcí Trojanovice a Tichá je velmi diferencovaná a jsou u obcí výrazné rozdíly ve struktuře využití ploch. Poloha obce Trojanovice v CHKO Beskydy se mimo jiné odráží i v relativně vysokém podílu zalesněných ploch (67 %). Obec Tichá (1643 ha) leží vně hranic CHKO Beskydy a krajina je tvořena zejména

zemědělskými plochami, které se nacházejí na 70 % katastrální výměry . Tyto plochy jsou v obci zastoupeny převážně ornou půdou. Ostatní typy krajinné struktury nejsou v Tiché ani v Trojanovicích příliš rozšířeny a vyskytují se pouze na malém území. V obou obcích dominuje jeden krajinný prvek, který zdůrazňuje rozdíly v jejich krajinné struktuře. Tato skutečnost rovněž poukazuje na diferenci mezi obcemi, které se nachází v CHKO Beskydy a které nikoli.

Domnívám se, že práce může být přínosem pro lepší poznání Frenštátska a zároveň i pro problematiku případné těžby. Na práci mohou navázat další výzkumy, které dále prohloubí znalosti o této problematice.

10. Shrnutí – Summary

Téma bakalářské práce je Současná krajinná struktura dobývacího prostoru Trojanovice. Území dobývacího prostoru je situováno v Moravskoslezském a Zlínském kraji, okresech Nový Jičín a Frýdek-Místek a spadá do katastrálního území jedenácti obcí, kterými jsou Trojanovice, Frenštát pod Radhoštěm, Tichá na Moravě, Bordovice, Veřovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Čeladná, Pstruží, Kozlovice, Lhotka u Frýdku-Místku a Rožnov pod Radhoštěm. Zájmová oblast náleží do území Hornoslezské pánve, konkrétně do podbeskydské oblasti.

Dobývací prostor Trojanovice byl stanoven 30. 6. 1989 pro těžbu černého uhlí. Těžba však neproběhla. Daná lokalita zaujímá plochu 63 km².

Cílem práce byla charakteristika krajinné struktury DP Trojanovice a srovnání současné krajinné struktury obcí Trojanovice a Tichá. Prvním závěrem je podrobná charakteristika krajinné struktury dobývacího prostoru. Nejdominantnějším krajinným prvkem jsou lesní porosty. Podstatnou část území představuje také orná půda, která je však v současnosti v zájmové lokalitě nahrazována trvalými travními porosty. Zájmovou oblast doplňují další typy krajinné struktury (ostatní plochy, ovocné sady, zahrady, zastavěné plochy a vodní plochy). Díky tomu, že převážná většina území dobývacího prostoru je tvořena lesními porosty a významnými rostlinnými společenstvy, mohla by těžba černého uhlí výrazně přetvořit přírodní ráz krajiny.

Druhým závěrem je srovnání krajinné struktury Trojanovic a Tiché. Nejrozšířenějším krajinným prvkem v Trojanovicích jsou lesní plochy. Naopak v Tiché je krajina tvořena zejména zemědělskými plochami. V obou obcích dominuje jeden krajinný prvek, který zdůrazňuje rozdíly v jejich krajinné struktuře. Tato skutečnost rovněž poukazuje na diferenci mezi obcemi, která se nachází v CHKO Beskydy a která nikoli.

Bakalářská práce podává ucelený obraz krajinné struktury DP Trojanovice. Dokumentuje jeho vývoj a zároveň vývoj legislativy vztahující se k této problematice. Popisuje také fyzicko-geografickou a socioekonomickou charakteristiku této oblasti. Zároveň podává profil dvou významných obcí na území DP Trojanovice, kde popisuje a srovnává jejich krajiny.

The topic of this bachelor thesis is Current countryside structure of allotment Trojanovice. The allotment is situated in Moravian-Silesian and Zlinsky regions, in the districts of Novy Jicin and Frydek Mistek and comes under cadastral region of 11 villages which are: Trojanovice, Frenštát pod Radhoštěm, Tichá na Moravě, Bordovice, Veřovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Čeladná, Pstruží, Kozlovice, Lhotka u Frýdku-Místku a Rožnov pod Radhoštěm. The service area belongs to Hornoslezska basin, concretely to Under-Beskydy region.

The allotment Trojanovice was established on 30. 6. 1989 for mining of black coal. The mining was never started. This region covers about 63 km².

The aim of the bachelor thesis was to characterize the countryside structure of Trojanovice region and to compare the current countryside structure of villages Trojanovice and Ticha. Detailed characterization of the countryside structure is the first conclusion. The most dominant component is the forest. Arable land represents another important part of the region, although it is currently being replaced by grassland covering arend. The area is completed by other types of countryside structures (grassland covering, other areas, fruit gardens, gardens, built-up areas and water areas). Thanks to the fact that most of the region is covered by the woods and important phytocoenose, the mining of black coal would be might importantly change the face of the countryside.

The second conclusion is the comparison of countryside structure of Trojanovice and Ticha villages. The woods are the most typical countryside type for Trojanovice. On the contrary, Ticha village is mainly formed by farmland. In both villages there is one important countryside type which amplify the differences between these villages, one of which is situated within CHKO Beskydy and one outside the region.

The Bachelor thesis reports comprehensive picture of countryside structure of DP Trojanovice. It documents its development and futhermore the development of legislation related to this issues. It describes also physical-geographical and social-economical characteristics of this region. Futhermore it shows profile of two important villages whithin the DP region Trojanovice and compares their countrysides.

Key words – klíčová slova

Allotment – dobývací prostor

Black coal – černé uhlí

Countryside structure – krajinná struktura

Exploitation – těžba

Mining – dobývání

Mineral resources – nerostné suroviny

11. Seznam použité literatury

Literární zdroje:

- CULEK, M. (1995): Biogeografické členění ČR. Enigma, Praha, 348 s.
- DEMEK, J. (1999): Úvod do krajinné ekologie. Olomouc: Vydavatelství UP, 129 s.
- DEMEK, J., MACKOVČIN, P. eds. a kolektiv: (2006): Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. AOPAK ČR, Brno, 2. vydání, 582 s.
- FORMAN, T. T. R., GODRON, M. (1993): Krajinná ekologie. Academia, Praha, 582 s.
- LIPSKÝ, Z. (1998): Krajinná ekologie pro studenty geografických oborů. Praha: Karolinum.
- LIPSKÝ, Z. (2000): Sledování změn v kulturní krajině. Česká zemědělská univerzita, Kostelec nad Černými lesy, 71 s.
- MÜLLER, V. A KOL. (1992): Vysvětlivky k souboru geologických a ekologických účelových map přírodních zdrojů v měřítku 1 : 50 000 List 25 – 22 Frýdek - Místek. Český geologická služba, Praha, 41 s.
- MÜLLER, V. A KOL. (1992): Vysvětlivky k souboru geologických a ekologických účelových map přírodních zdrojů v měřítku 1 : 50 000 List 25 – 22 Frýdek - Místek. Český geologická služba, Praha, 41 s.
- Kol. aut. (2000): Informace o stavu životního prostředí : okresu Nový Jičín, Okresní úřad Nový Jičín, referát životního prostředí, 76 s.
- PELLANTOVÁ, J. (1994): Metodika mapování krajiny. VaMPČÚOP, Praha, 34 s.
- SMOLOVÁ, I. (2008): Těžba nerostných surovin na území ČR a její geografické aspekty. Olomouc: Vydavatelství UP, 195 s.
- SEDLÁČKOVÁ, M. (1982): Příspěvek k vegetaci SPR Noříčí (Moravskoslezské Beskydy). – Čas. Slez. Muz. Opava, Opava, str. 234 - 247
- TOMÁŠEK, M. (2003): Půdy České republiky. Česká geologická služba, Praha, 68 s.
- WEISSMANNOVÁ, H. A KOL. (2004): Chráněná území ČR: Ostravsko, svazek X. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 456 s.

Mapy:

QUITT E.: Klimatické oblasti ČSR, 1 : 500 000. Brno, Geografický ústav ČSAV Brno, 1975.

Základní mapa ČR. List 25 – 21 – 18, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 21 – 19, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 21 – 23, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 21 – 24, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 21 – 25, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 23 – 03, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 23 – 04, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 23 – 05, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 23 – 08, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 23 – 09, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Základní mapa ČR. List 25 – 23 – 10, 1 : 10 000. Český úřad zeměměřický a katastrální, Opava, 2005.

Nepublikovatelné zdroje:

Údaje Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Nový Jičín:

Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)

Katastrálního území 607444 Bordovice k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 619116 Čeladná k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 634719 Frenštát pod Radhoštěm k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 671771 Kozlovice k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 677094 Kunčice pod Ondřejníkem k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 681407 Lhotka u Frýdku-Místku k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 736465 Pstruží k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 742937 Rožnov pod Radhoštěm k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 766992 Tichá na Moravě k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 768499 Trojanovice k 10. 1. 2009
Úhrnné hodnoty druhů pozemků (Tiskový výstup informativního charakteru)
Katastrálního území 780367 Veřovice k 10. 1. 2009

Internetové zdroje:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR [online]. c2009 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z
WWW: <<http://www.ochranaprirody.cz/>>.

Agrokrom – systém pro poradce, agronomy a manažery v rostlinné výrobě [online].
2006 [cit. 2009-04-25]. Dostupný z WWW:
http://www.agrokrom.cz/texty/metodiky/radce_hospodare/radce_louky_pastviny.pdf

Arnika - ARNIKA - EIA - posuzování vlivů na ŽP [online]. 2009 [cit. 2009-04-28].
Dostupný z WWW: <<http://eia.arnika.org/>>.

- Centrum pro krajinu* [online]. c2007 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW:
<http://www.centrumprokrajinu.cz/vyzkum_vyuzivani_krajiny_cz.html>.
- Česká geologická služba - Geofond - ČGS - Geofond* [online]. 2002-2005 [cit. 2009-04-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.geofond.cz/Onas/cgs.html>>..
- Český statistický úřad : Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005* [online]. c2006 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW:
[http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/9200404384/\\$File/13n106cd1.pdf](http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/9200404384/$File/13n106cd1.pdf).
- Český úřad zeměměřický a katastrální:* [online]. 2009 [cit. 2009-04-24]. Dostupný z WWW:
<http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=10376&AKCE=DOC:10-PRED_SEZ>.
- Dálnice.com - Vše o dálnicích a hlavně jejich historii...* [online]. 2004-2009 [cit. 2009-04-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.dalnice.com/>>.
- DVS: Informační systém VODA České republiky* [online]. c2009 [cit. 2009-04-25].
Dostupný z WWW: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321347>>.
- FAO/AGL - Agricultural Land Use - Home Page* [online]. c2003 [cit. 2009-04-17].
Dostupný z WWW: <<http://www.fao.org/ag/agl/agll/landuse/landusedef.stm>>.
- Golf - Golfové hřiště Čeladná - Old course - Golfová hřiště Moravskoslezský kraj - Golf Czech . cz* [online]. c2007 [cit. 2009-04-17]. Dostupný z WWW:
<<http://www.golfczech.cz/moravskoslezsky-kraj-golfove-hriste-celadna-old-course>>.
- CHKO Beskydy* [online]. 2003 [cit. 2009-04-05]. Dostupný z WWW:
<<http://nature.hyperlink.cz/Beskydy/index.htm>>.
- Chráněná krajinná oblast Beskydy na serveru Chráněná krajinná oblast Beskydy - Beskydy-Valašsko - rezervační a informační systém* [online]. c1998-2009 [cit. 2009-04-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.beskydy-valassko.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=49803>>.
- Informační systém EIA* [online]. 2009 [cit. 2009-03-15]. Dostupný z WWW:
<http://tomcat.cenia.cz/eia/detail.jsp?view=eia_cr&id=MZP023>.
- Informační systém životního prostředí Moravskoslezského kraje* [online]. c2008 [cit. 2009-04-05]. Dostupný z WWW: <<http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/>>.

Kompletní Hydrologická ročenka České republiky 2007 [online]. 2005 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.chmu.cz/hydro/hr07/uvod.html>>.

Krajinná ekologie (KRAJ) | Katedra geografie UP v Olomouci [online]. c2008 [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://geography.upol.cz/kgg-kraj>>.

Kuncicepo.cz [online]. 2009 [cit. 2009-04-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.kuncicepo.cz/index.php>>.

Legislativa EIA/SEA - Ministerstvo životního prostředí [online]. 2008 [cit. 2009-03-17]. Dostupný z WWW: <http://www.mzp.cz/cz/legislativa_eia_sei>.

Lesy ČR [online]. 2009 [cit. 2009-04-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.lesy-cr.cz/cs/>>.

Mapy.cz [online]. 2009 [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.mapy.cz/>>.

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky: Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. c2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem/?_piref37_240429_37_240428_240428.statse=2000000000011&_piref37_240429_37_240428_240428.statsk=2000000000013&_piref37_240429_37_240428_240428.send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.stat=2000000000038&_piref37_240429_37_240428_240428.obdobi=C&_piref37_240429_37_240428_240428.rok=2009&ok=Vyber>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. c2005 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/>>.

Ministerstvo zemědělství České republiky: [online]. 2009 [cit. 2009-04-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.mze.cz/>>.

Ministerstvo životního prostředí [online]. 2009 [cit. 2009-03-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.env.cz/AIS/web.nsf/index.html>>.

MOS - Městská a obecní statistika [online]. c2008 [cit. 2009-04-06]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0723/>.

MOS - Městská a obecní statistika [online]. c2008 [cit. 2009-04-06]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0802/>.

MOS - Městská a obecní statistika [online]. c2008 [cit. 2009-04-06]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0804/>.

Naše Beskydy [online]. 2005 [cit. 2009-02-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.nasebeskydy.cz/>>.

Oddělení nerostných surovin Institutu geologického inženýrství [online]. 2009 [cit. 2009-03-18]. Dostupný z WWW: <<http://geologie.vsb.cz/loziska/index.htm>>.

Oficiální stránky města Rožnov pod Radhoštěm [online]. 2009 [cit. 2009-04-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.roznov.cz/index.php>>.

Oficiální stránky obce Tichá [online]. 2009 [cit. 2009-04-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.ticha.cz/hlavni-strana-kontakt%5B5%5D-%5Bcz%5D-o-obci>>.

OKD [online]. c2007 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.okd.cz/?PHPSESSID=9a2412d9321a89481730cd4809325889>>.

Portál veřejné správy České republiky [online]. c2005-2009 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://geoportal.cenia.cz/mapsphere/MapWin.aspx?M_Site=cenia&M_Lang=cs>.

Průvodce dálniční a silniční sítí ČR [online]. c2008 [cit. 2009-04-22]. Dostupný z WWW: <<http://pruvodcesilnicemi.cz/mapa.php?x=-16307&y=-12908>>.

RISY.cz: Druhy zemědělské půdy v okresech - Moravskoslezský kraj [online]. c2005-2008 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/druhy_zemedelske_pudy_moravskoslezsky_kraj>.

RISY.cz: Hlavní zajímavosti - Beskydy CZ [online]. 2005-2008 [cit. 2009-04-10]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/zajimavosti_beskydy_cz>.

RISY.cz: Klima - Beskydy CZ [online]. 2005-2008 [cit. 2008-04-10]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/klima_beskydy_cz>.

RISY.cz: Portál regionálních informačních servisů [online]. c2005-2008 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=231&thledej_obec=Tich%E1&subHledej=Hledej>.

RISY.cz: Portál regionálních informačních servisů [online]. c2005-2008 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=231&subHledej=Hledej&thledej_obec=trojanovice&x=0&y=0>.

Rožnov pod Radhoštěm, Kozák-Palkovna [online]. 2008 [cit. 2009-04-13]. Dostupný z WWW: <http://zateze.kr-zlinsky.cz/0058_Ro%C5%BEno.HTM>.

Sdružení měst a obcí na ochranu beskydského regionu [online]. 2002 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.frenstat.info/protidolum/o_problemu.htm>.

- Správa CHKO Beskydy* [online]. 2006 [cit. 2009-03-15]. Dostupný z WWW:
<<http://www.beskydy.ochranaprirody.cz/>>.
- Státní báňská správa ČR: O úřadu* [online]. c2005 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z
WWW: <<http://www.cbubbs.cz/sekce-urad.aspx>>.
- Středočeská pozemková s.r.o. - definice pojmů* [online]. c2009 [cit. 2009-04-20].
Dostupný z WWW:
<<http://www.stredoceskapozemkova.cz/index.php?nid=7138&lid=CZ&oid=1238593>>.
- Titulní stránka: Městský úřad Frenštát pod Radhoštěm* [online]. 2009 [cit. 2009-02-17].
Dostupný z WWW: <<http://www.mufrenstat.cz/index.asp>>.
- Trojanovice* [online]. c2001-2008 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW:
<<http://www.trojanovice.cz/>>.
- Trvalé travní porosty* [online]. 2007 [cit. 2009-04-17]. Dostupný z WWW: <<http://vfu-www.vfu.cz/fvhe/vegetabilie/plodiny/czech/ttp.htm>>.
- Ústav územního rozvoje* [online]. 2001-2005 [cit. 2009-04-23]. Dostupný z WWW:
<http://www.uur.cz/images/pap/KapitolaC/2009/C5_Zelen_200901030.pdf>.
- Valašská krajina: Valašská Krajina* [online]. 2004-2006 [cit. 2009-03-20]. Dostupný z
WWW: <<http://www.valasskakrajina.cz/>>.
- Zastavěná plocha budovy / ČSÚ* [online]. c2009 [cit. 2009-04-18]. Dostupný z WWW:
<http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/zastavena_plocha_budovy>.
- ZR - Zpráva o Dolu Frenštát:* [online]. 2006 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW:
<<http://www.zdravyroznov.info/zr/index.php?id=271>>.
- 2133-08, Ovocné sady, obsah / ČSÚ* [online]. c2009 [cit. 2009-04-18]. Dostupný z
WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/2133-08>>.
- 2131-08, Vývoj českého zemědělství v mezinárodním kontextu, obsah / ČSÚ* [online].
c2009 [cit. 2009-04-20]. Dostupný z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/publ/2131-08->>.

Ostatní zdroje:

Studie ve Vlastivědných sbornících okresu Nový Jičín v letech 1967 - 2004

Studie v Hlasech muzea Frenštátu pod Radhoštěm v letech 1954 - 2008

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

Příloha č. 1 (volná): Současná krajinná struktura obce Trojanovice

Příloha č. 2 (volná): Současná krajinná struktura obce Tichá

Příloha č. 3 (volná): CD obsahuje fotodokumentaci a dokument *Využití ploch v obcích
dobývacího prostoru Trojanovice*

Příloha č. 4 (vázaná): Současná krajinná struktura v obcích DP Trojanovice
(mimo obce Tichá a Trojanovice)

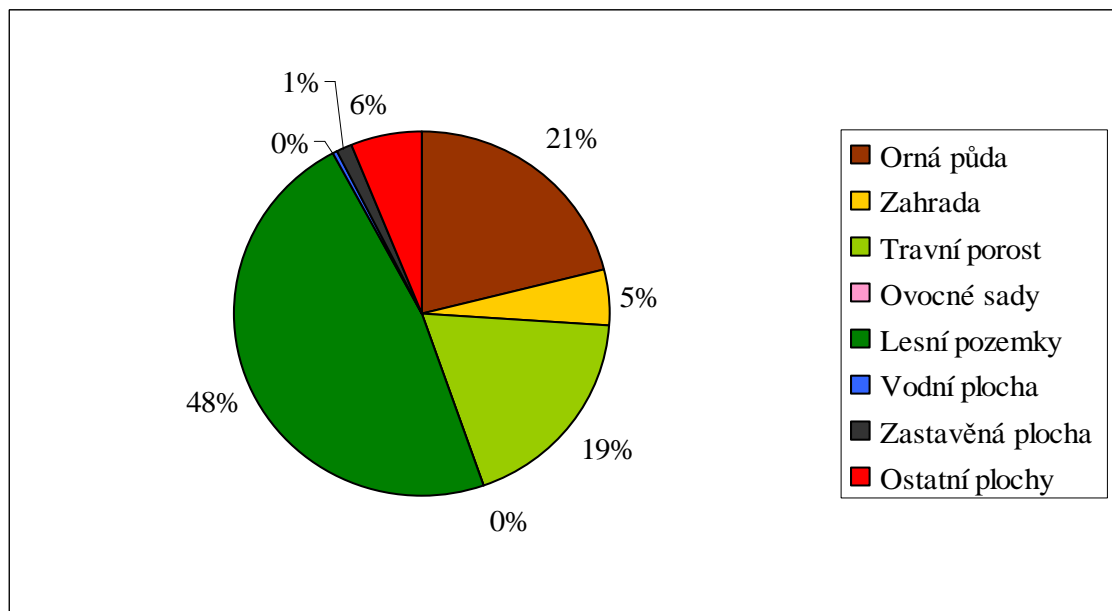
Příloha č. 5 (vázaná): Seznam fotografií

Příloha č. 4: Současná krajinná struktura v obcích DP Trojanovice
(mimo obce Tichá a Trojanovice)¹⁶

Tab. č. 1: *Krajinná struktura obce Bordovice*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	133,7	86
Zahrada	30,4	332
Travní porost	116,6	203
Ovocné sady	0,0	0
Lesní pozemky	299,5	256
Vodní plocha	1,7	13
Zastavěná plocha	8,6	326
Ostatní plochy	39,1	328
Celkem	629,7	1544

Graf č. 1 *Krajinná struktura obce Bordovice (v %)*

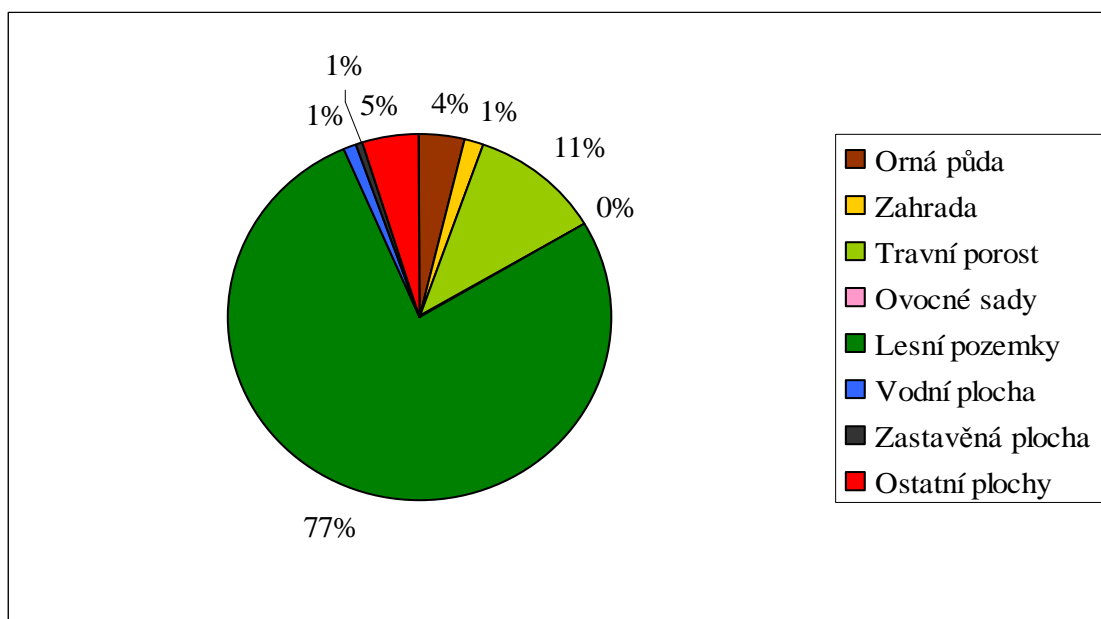

¹⁶ Data získána z Údajů katastru nemovitostí (Úhrnné hodnoty druhů pozemků), vlastní zpracování

Tab. č. 2: *Krajinná struktura obce Čeladná*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	236,8	727
Zahrada	87,9	956
Travní porost	660,7	2199
Ovocné sady	0,0	0
Lesní pozemky	4543,7	961
Vodní plocha	58,8	234
Zastavěná plocha	42,1	2040
Ostatní plochy	276,1	2086
Celkem	5906,1	9203

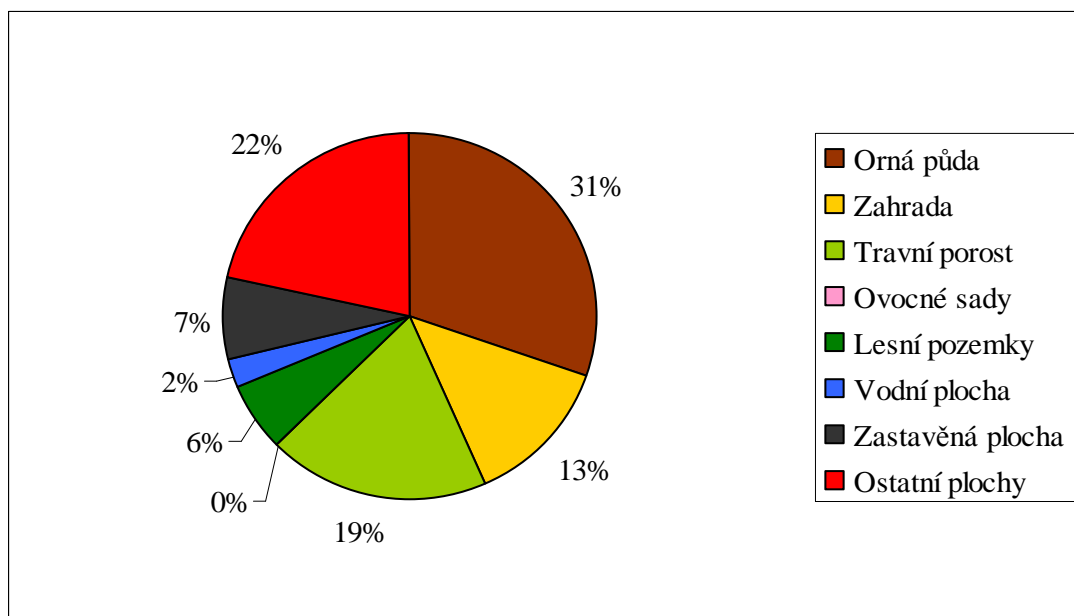
Graf č. 2: *Krajinná struktura obce Čeladná (v %)*

Tab. č. 3: *Krajinná struktura obce Frenštát pod Radhoštěm*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	347,0	1202
Zahrada	148,1	1996
Travní porost	218,4	1062
Ovocné sady	0,0	0
Lesní pozemky	70,0	202
Vodní plocha	28,5	137
Zastavěná plocha	83,5	3520
Ostatní plochy	247,9	2555
Celkem	1143,4	10674

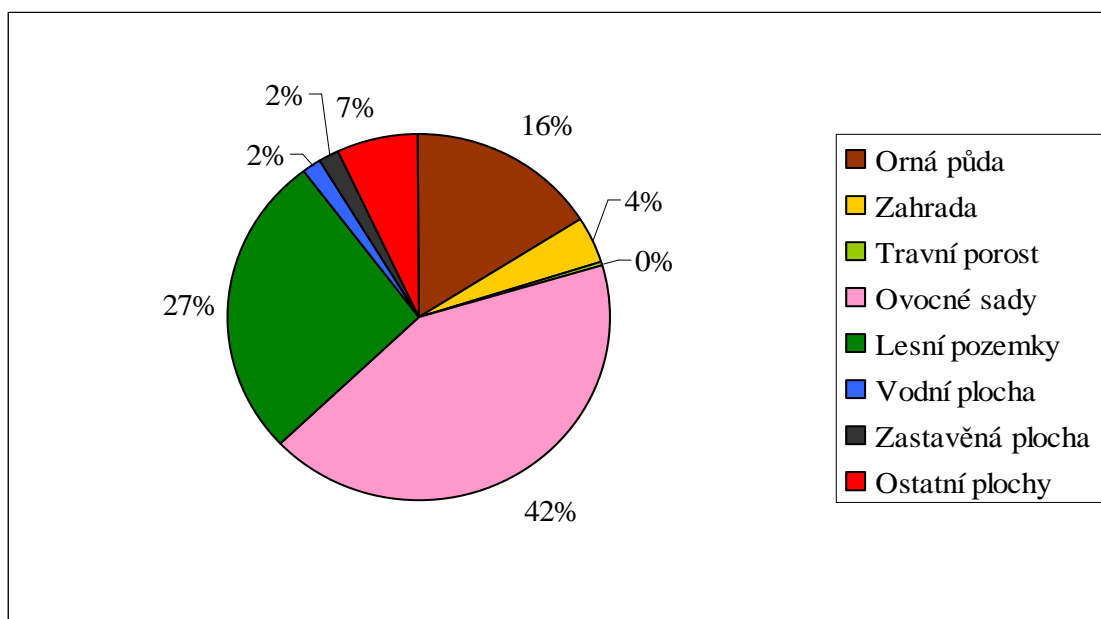
Graf č. 3: *Krajinná struktura obce Frenštát pod Radhoštěm (v %)*

Tab. č. 4: *Krajinná struktura obce Kozlovice*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	316,6	283
Zahrada	85,2	944
Travní porost	3,4	4
Ovocné sady	833,1	1042
Lesní pozemky	527,1	450
Vodní plocha	33,8	161
Zastavěná plocha	35,2	1119
Ostatní plochy	134,3	1175
Celkem	1968,6	5178

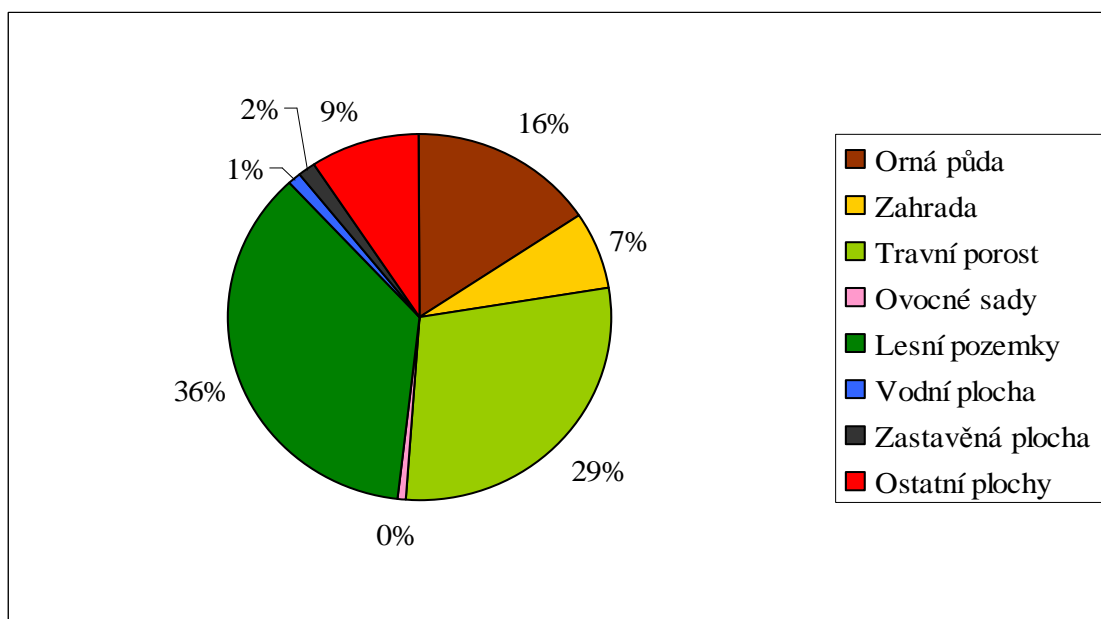
Graf č. 4: *Krajinná struktura obce Kozlovice (v %)*

Tab. č. 5: *Krajinná struktura obce Kunčice pod Ondřejníkem*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	322,1	586
Zahrada	131,6	1403
Travní porost	580,5	14
Ovocné sady	6,2	1424
Lesní pozemky	737,9	652
Vodní plocha	21,0	122
Zastavěná plocha	36,2	1950
Ostatní plochy	183,0	1039
Celkem	2018,5	7190

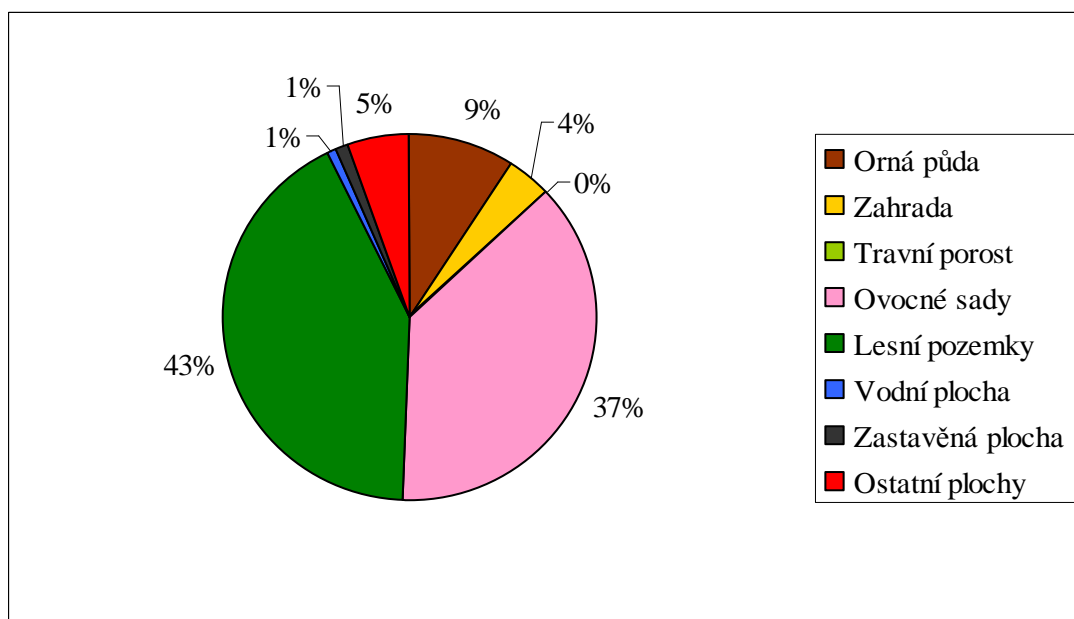
Graf č. 5: *Krajinná struktura obce Kunčice pod Ondřejníkem (v %)*

Tab. č. 6: *Krajinná struktura obce Lhotka u Frýdku-Místku*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	65,8	71
Zahrada	27,5	290
Travní porost	1,7	1
Ovocné sady	269,2	321
Lesní pozemky	305,7	321
Vodní plocha	6,0	43
Zastavěná plocha	8,2	277
Ostatní plochy	37,8	339
Celkem	722,0	1663

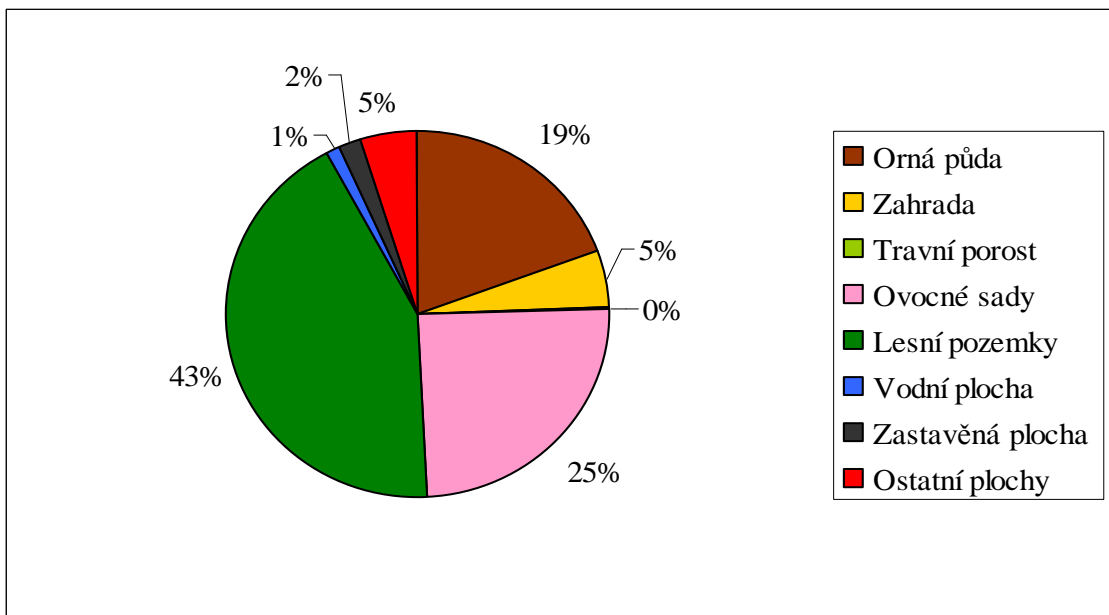
Graf č. 6: *Krajinná struktura obce Lhotka u Frýdku-Místku (v %)*

Tab. č. 7: *Krajinná struktura obce Pstruží*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	139,2	406
Zahrada	36,4	358
Travní porost	0,3	1
Ovocné sady	176,3	696
Lesní pozemky	307,3	382
Vodní plocha	8,4	54
Zastavěná plocha	12,6	624
Ostatní plochy	34,1	403
Celkem	714,7	2924

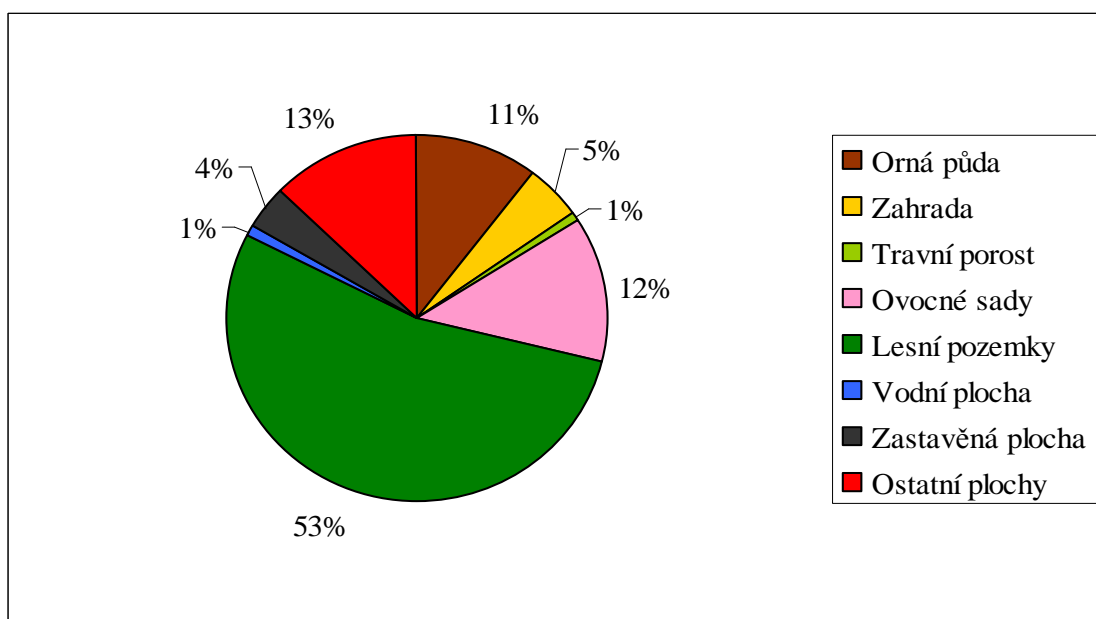
Graf č. 7: *Krajinná struktura obce Pstruží (v %)*

Tab. č. 8: *Krajinná struktura obce Rožnov pod Radhoštěm*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	299,2	993
Zahrada	130,6	1836
Travní porost	25,9	75
Ovocné sady	356,9	1577
Lesní pozemky	1507,5	521
Vodní plocha	24,6	132
Zastavěná plocha	108,1	4306
Ostatní plochy	360,4	2725
Celkem	2813,1	12165

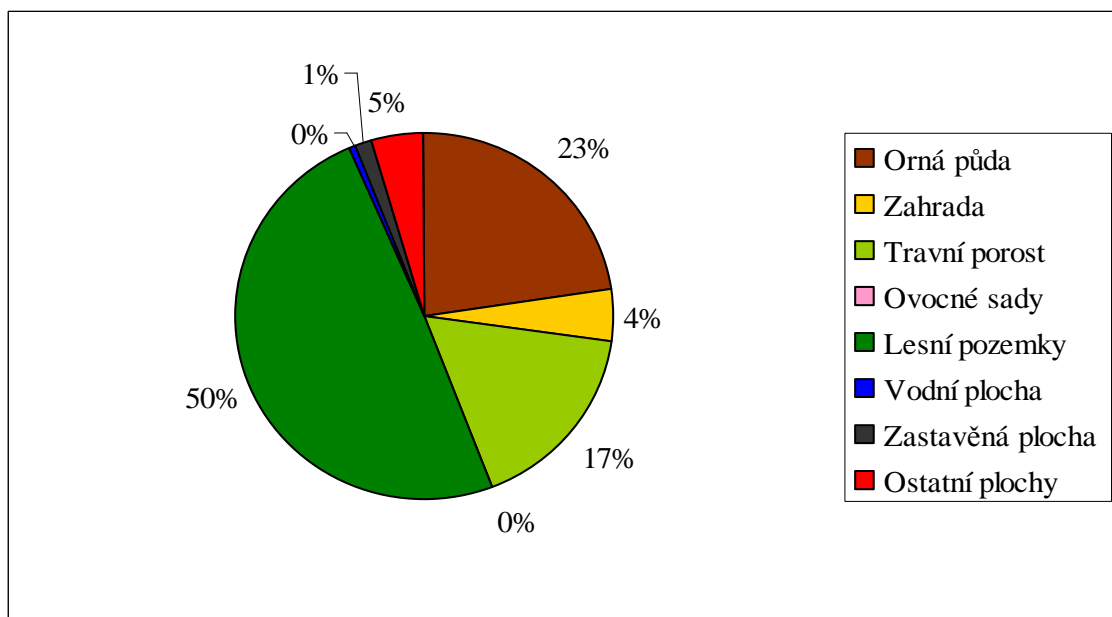
Graf č. 8: *Krajinná struktura obce Rožnov pod Radhoštěm (v %)*

Tab. č. 9: *Krajinná struktura obce Veřovice*

Druh pozemku	Výměra v ha	Počet parcel
Orná půda	375,7	268
Zahrada	73,2	998
Travní porost	282,7	398
Ovocné sady	0,0	0
Lesní pozemky	820,1	251
Vodní plocha	7,9	20
Zastavěná plocha	22,3	947
Ostatní plochy	75,7	742
Celkem	1657,5	3624

Graf č. 9: *Krajinná struktura obce Veřovice (v %)*

Příloha č. 5: Seznam fotografií

Důl Frenštát:

1. Důl Frenštát (20. 3. 2009)
2. Důl Frenštát (20. 3. 2009)
3. Důl Frenštát (20. 3. 2009)
4. Důl Frenštát (20. 3. 2009)
5. Důl Frenštát (20. 3. 2009)
6. Důl Frenštát (20. 3. 2009)
7. Agrární terase v okolní krajině Dolu Frenštát (20. 3. 2009)
8. Okolní krajina Dolu Frenštát (20. 3. 2009)
9. Okolní krajina Dolu Frenštát (20. 3. 2009)
10. Okolní krajina Dolu Frenštát (20. 3. 2009)

Trojanovice:

11. Pohled na obec Trojanovice (20. 3. 2009)
12. Pohled na obec Trojanovice (20. 3. 2009)
13. Krajina v obci (28. 3. 2009)
14. Vodní nádrž Lubina (20. 3. 2009)
15. Vodní nádrž Lubina (28. 3. 2009)
16. Smíšený les v obci (20. 3. 2009)
17. Jezdecký areál Trojanovice (20. 3. 2009)
18. Chatová osada v jižní části (20. 3. 2009)
19. Obecní úřad Trojanovice (20. 3. 2009)
20. Vícepodlažní domy v blízkosti hotelu Beskyd (20. 3. 2009)
21. Novostavby v jižní části obce (20. 3. 2009)
22. Hasičská zbrojnice Trojanovice (20. 3. 2009)
23. Restaurace na hranici katastrálních území Trojanovic a Kunčic pod Ondřejníkem (20. 3. 2009)
24. Zbořeniště v blízkosti Ráztoky (20. 3. 2009)
25. Kaplička v blízkosti Ráztoky (20. 3. 2009)
26. Kaplička na Bystrém (20. 3. 2009)

27. Fotbalové hřiště Bystré (20. 3. 2009)
28. Novostavba v části Bystré (20. 3. 2009)
29. Bystrý potok (20. 3. 2009)
30. Chatová oblast v části Lomná (20. 3. 2009)
31. Orná půda v části Lomná (20. 3. 2009)
32. Zahrada v části Pod Javorníkem (20. 3. 2009)
33. Ostatní komunikace v obci (28. 3. 2009)
34. Vodní plocha, směr Rožnov pod Radhoštěm (28. 3. 2009)
35. Listnatý les v části Pod Javorníkem (28. 3. 2009)
36. Církevní pomník v části Pod Javorníkem (28. 3. 2009)
37. Kaplička v části Pod Javorníkem (28. 3. 2009)
38. Strž v části Pod Javorníkem (28. 3. 2009)
39. Bezejmenný vodní tok v části Pod Javorníkem (28. 3. 2009)
40. Skokanské můstky Frenštát pod Radhoštěm (28. 3. 2009)
41. Jehličnatý les v blízkosti skokanských můstku (28. 3. 2009)
42. Smíšený lesní porost Moravskoslezských Beskyd (28. 3. 2009)
43. Hranice CHKO Beskydy (20. 3. 2009)

Tichá:

44. Pohled na krajinu Tiché (10. 4. 2009)
45. Krajina v okolí Tiché (10. 4. 2009)
46. Vodní tok Tichávka na hranici s obcí Kozlovice (10. 4. 2009)
47. Centrum obce (10. 4. 2009)
48. Zastavěná plocha v obci (10. 4. 2009)
49. Obecní úřad Tichá (10. 4. 2009)
50. Vícepodlažní dům v centru obce (10. 4. 2009)
51. Památník obětem II. světové války občanům z Tiché (10. 4. 2009)
52. Fotbalové hřiště obce (10. 4. 2009)
53. Areál zemědělského družstva Javorník (10. 4. 2009)